

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Școli de religie.*)

— Fapta mântuitoare a unui protopop românesc —

În numărul trecut al „Foi Poporului” am înștiințat pe scurt despre cele-ce spune părintele protopop dela Bistrița, P. O. D. G. Stanciu, cu privire la înființarea unor școli de religie în comunele românești, în sari, — din vina poporului și a frunțașilor lui mai ales, în puține locuri și din neputință, — am pierdut școala noastră confesională națională, care a fost înlocuită cu școala străină comunală sau chiar de stat.

Cele-ce spune părintele protopop sunt o faptă cu adevărat mântuitoare pentru cultura noastră națională, de aceea și dăm pe dăntregul articolul publicat în „Unirea”, pentruca toți cei chemați să găsească îndemna de a-i urma.

Iată ce zice:

„Școlile de religie, precum bine arată numele lor, au fost și au să fie asilul și locul de scăpare al învățaturii religioase. Căci duhul vremii de altădată, când slova bisericii și îngrijirea de suflet primiau și rotunzeau toate celelalte științe și năzuințe, a dat ființă așa numitelor școli de religie, și tot duhul vremii, nepăsător și dușmănos, duh ce bate năvalnic la poarta sfintei biserici și intră ca un pârjol dela om la om, socotind religia și viața religioasă ca vrednice de nebagat în seamă, cere să reinviem școlile de religie cele vechi.

Și iată pentru ce.

Școlile de stat și cele comunale se sporesc sistematic, și dacă Cel-de-sus nu s'ar fi îndurat să încurce finanțele (venitele și cheltuielile) statului cu alipirea Bosniei și Herțegovinei, dacă deci sfânta sărăcie n'ar crâșni atât de vajnic, s'ar spori pe toate liniile în măsură și în fel îngrozitor; câte congrese și adunări de inspectori de școală și învățători de stat se țin, toate sfârșesc cu acelaș dor și cu acelaș cântec: *statificarea învățământului popular!*

Și cine nu știe, că școala de stat în forma și cu gândul, în care își dăpână firul la noi: cu limba ei numai maghiară, cu rugăciunile neconfesionale (adecă necreștinești), cu păreții ei sterpi de sfânta cruce și sfintele icoane, și în sfârșit cu materialul ei de învățatură sec, rece și alungător de învățatura religioasă, — cine nu știe și cine nu vede, că aceasta școală este o pârghie de scufundare pentru școala confesională și prin aceasta și pentru biserica noastră națională?

*) Articolele despre Programul nostru național, pe cari le-am publicat la acest loc în cele patru numere din urmă, se vor continua în numerele următoare.

Elevii acestor școli din punct de vedere religios sau ies cu totul bătuciți și îmbrumăciți la cap, sau duc cu sine în viață numai o brumă, o adevărată batjocură de convingere religioasă. Unde să mai punem apoi nenorocirea, că școlarii din școalele de stat nu le poți da în mână cărți de religie românești, din cauza, că *neînvățând limba română, nu văd în ele?*

Și dacă vom mai socoti pe deasupra, că generația *scăpată* din școala de stat (zic dinadins *scăpată*) este neîndemânică în a ceti românește, nu bucuroș prinde în mână vr'un călindar, vre-o carte sau gazetă românească, — că îi sună sarbăd cântările bisericesti, cu cari nu s'a împrietinit și îndulcit din copilărie, — că la strană nu se îmbulzește, căci — lucru de sine înțeles — *nu se poate* îmbulzi, și că peste tot a moștenit un fel de gândire corcită, — atunci vedem, că ne trebuie cu tot dinadinsul *școala de religie cu carte românească!*

Se pot *reinființa* la noi școlile de religie?

De ce nu?

Doară statul ne garantează prin legile sale libertatea cultului, *al cărui abecedar este chiar învățământul religiei.*

Noi am avut în vremurile trecute icicolea școli de religie, unicele la satele noastre; Jidani au avut și au un leghion de școli de religie, aproape în fiecare comună câte una (mai ales în partea de mează-noapte a Ardealului, apoi în Maramurăș și comitatele învecinate ungurene). Nici seminariile nu sunt altceva, decât școli de religie mai înalte. Și de acestea au toate confesiunile.

Și apoi când dumnezeescul Răscumpărător a dat pe veci neschimbata poruncă: „Mergând învățați toate neamurile”, cu nici un semn n'a pus condiția „*dacă vrea cutare sau cutare*”.

Deci: vină împărăția ta mântuitoare școală de religie românească.“

Până aci articolul părintelui protopop G. Stanciu. Intr'o notă ne arată și ce a făcut până acum pentru înfăptuirea ideii Sfinției Sale. Anume:

„Cele dintâi trei școli de religie s'au și înființat în anul acesta în tractul protopopesc al Bistriței, și anume în Feleac și Țigău, unde sunt numai școli de stat, și în Sâniacob, unde e numai școală luterană. Obiectele de învățământ sunt următoarele: cetitul și scrisul, apoi computul românește, istorie bibilică, catehism, cântări bisericesti, ritul, tipicul și istoria bisericască, cele din urmă trei după oameni și împrejurări. Învățători sunt în parohie (Feleac) preotul, în filii (Țigău și

Sâniacob) cantorii, cu controlul și conlucrarea preotului.

Timpul de învățatură e în fiecare dîmineață dela 8—9, în ziua, când e vacanță săptămânală, apoi Duminica și sârbătoarea după ameazi.

Anul începe la 1 Noemvrie și sfârșește la 1 Maiu. În Dumineci și sârbători se dă învățatură și vara.

Ca să nu fie din greșală (răutate! *Red.*) socotite drept școli ascunse (Zugliskolák) le-a înștiințat la pretură și la inspectorul de școli. Inspectorul de școli din Dej, de care se țin aceste comune, se opintește să împedecă cinstita muncă *creștinească* a acestor școli, pentrucă ar fi de cele ascunse, dar să nădăjduim, că în zadar!“

Folosul cel mare, ce-l poate avea cultura noastră religioasă națională din înființarea școlilor de religie pentru națiunea noastră din comunele lipsite de școala confesională, e ușor de prevăzut. Învățătorii chemați ai acestor școli sunt *preoții* noștri, pururea în frunte, când a fost vorba de-a întări cultura religioasă națională a poporului nostru. Și fiindcă vrednic e muncitorul de plata sa, parohiile se vor îngriji, ca preoții să primească din cassa bisericii și o remunerațiune potrivită pentru munca lor, iar dacă s'ar ivi și cazul de necrezut, ca o biserică să fie așa de săracă, încât să nu poată pe deplin remunera pe preot și pentru partea aceasta a muncii lui, să se apeleze la autoritățile noastre mai înalte bisericesti.

Venerabilele consistoare în frunte cu arhieriei noștri au dat și până acum dovezi de interesul cel mare, ce-l poartă pentru cultura religioasă națională a poporului nostru. Suntem siguri, că vor întrebuița și mijlocul acesta al școlilor de religie, puse înainte de toate în slujba bisericii, și se vor îngriji cât mai îngrabă de organizarea lor și de apărarea lor față de guvernele dușmănoase chiar și culturii noastre religioase. Școlile *religioase* și gazetele populare *naționale* sunt cele mai bune mijloace de-a direge ceace strică lipsa școlii confesionale naționale într'o comună.

Iar părintelui protopop G. Stanciu mulțumita și recunoștința neamului nu-i va lipsi. A săvârșit o *faptă națională*, care îl îndreptățește să zică tuturor păstorilor noștri sufletești și frunțașilor noștri: *Mergeți și faceți și voi asemenea!*

Hotărîrea Curții de Cassație. DE *Dr. Iuliu Maniu* va publica în curând o broșură despre alegerea dela Vinț, ajunsă din nou de pomina în urma hotărîrii Curții de Cassație (Curia). În ea va descrie pe larg

grozăveniile nemai pomenite săvârșite de administrația aziatică cu prilejul alegerii. Va arăta, cum jandarmii împedecau cu baionetele pe alegătorii români să pătrundă în localul de votare și-i luau la bătaie, dacă se împotriveau. Despre mișelile și conurperca săvârșită de agenții guvernamentali, va aduce un șir întreg de dovezi.

În partea a doua a broșurii va arăta, cum Curtea de Cassație a respins contestația (recursul) făcută împotriva alegerii, cu toate dovezile aduse. Aceasta hotărâre a Curții a pus pe toți Români pe gânduri asupra încrederii în justiția Ungariei.

Fondul Cultural al Blajului. E știut, că mai toate diecezele și arhidiecezele române din patrie au înființat câte un *fond cultural*, din veniturile cărui să se ajute școalele confesionale române amenințate de legea barbară a lui Apponyi, ba la Sibiu s'a înființat chiar banca „Lumina“, care dă o parte mare din venitul ei curat pentru scopul acesta.

Aflăm acum, că fondul cultural al arhidiecezei Blajului a ajuns la suma de 583 de mii de coroane, bani strânși din colecte naționale. E frumoasă suma aceasta, dar încă tot cu mult prea mică, când ne gândim la primejdia cea mare, de care are să ne apere.

Neînțelegerile între ministrul de războiu și cel de externe. Cu toată schimbarea făcută în ministeriul de războiu, neînțelegerile dintre ministrul de războiu, care acum e generalul Auffenberg, și cel de externe nu s'au potolit. Gazete din Viena și Budapesta aduc știrea, că ministrul de războiu a cerut întărirea graniței de către meazăzi a monarhiei (adecă către Italia!). Armata, zicea el „trebuie să fie gata în tot momentul și de aceea contingentul de recruți trebuie sporit cu 30 de mii de feciori. Ministrul de externe Aehrenthal a fost împotriva cererii generalului, zicând, că nu e nici o primejdie din partea Italiei, care ar fi și acum credincioasă Triplei-Aliației.

Ceva tot e cu Italia. Un corespondent german de gazete, dus în Tripolis, spune, că ofițerii italieni vorbesc acolo cu cea mai mare ură despre monarhia noastră, ba unii dintre ei se laudă, că numai să isprăvească cu Turcii în Africa, c'apoi ne vine nouă rândul! Poștească, noi mai avem bătrâni, cari știu povesti despre isprăvile armatei noastre în Italia!

În Austria a fost confiscată (oprit să se împartă la oameni) o foaie, pentru că a adus știrea, că se mobilizează armata austro-ungară.

Și împușcat și condamnat la închisoare. Rușinea veacului al 20-lea, fapta barbară a celorce au împușcat la Mărgineni (comitatul Făgărașului) în alegătorii români, pentru că n'au vrut să-și dea votul unui venetic, — tot mai dă roade. Gheorghe Vlad, unul din cei împușcați în măcelul dela Mărgineni, a fost adus la un spital din București, ca să se vindece. Și s'a vindecat bietul om, întorcându-se apoi acasă. Aici a fost înhățat de jandarmi și târât înaintea tribunalului din Brașov, care l-a mai condamnat și la 2 luni închisoare. Și cu astfel de sentințe cred, că vor mai spăzia pe Români!

Dela Șvabii din Banat. În partea de meazăzi a Ungariei încă este un *Kulturegylet* unguresc, care numai cu cultura nu-și bate capul, căci ținta lui încă e maghiarizarea Șvabilor și Sârbilor. Sate întregi șvăbești erau înscrise ca membri la aceasta reuniune potrivnică culturii. Dar a venit deșteptarea. Comuna Cervenca, locuită de Șvabi, a respins cu dispreț invitația făcută de acest *Kulturegylet*, ca să se înscrie între membrii.

Groaza de Scotus Viator. La alegerile din Croația, despre care scriem într'alt loc al foii, s'a dus, pentru control, și prietenul tuturor naționalităților asuprite, Englezul Scotus Viator. Prim-ministrul Hederváry nu s'a putut răbdă să nu-și arete, în dieta din Budapesta, nemulțumirea, că acel iubitor de dreptate va lumina din nou lumea cultă în privința modului sălbatic, în care se fac alegerile în Croația, unde e ban prietenul intim al asupritorilor din Budapesta.

Din dietă. Koșuthistul Baross a ținut în dietă o vorbire plină de ură împotriva Românilor, mai ales a celor din Ardeal, pentru că mereu pun mâna pe pământ cu ajutorul băncilor „valahe“, iar Ungurii ajung cerșitori. Aceia n'a spus-o însă, că cele câteva mii de nemeși trântori au mai mult pământ decât cele două milioane de Români din Ardeal.

Bine ar fi, să ne putem câștiga înapoi pământul și munții răpiți în decursul veacurilor de cei străini!

Recenzământul din 1910. Oficial central statistic din Budapesta a început să publice rezultatul recenzământului (numărătoarea) din anul trecut. Dăm acum numai sumele generale.

În Ungaria, afară de Croația și Slavonia, sunt 18 milioane 304 mii 715 suflete. Din acestea sunt:

Maghiari	8 milioane	816 mii	597
Români	3	066	880
Germani	2	215	090
Slovaci	2	099	658
Jidani	—	932	592
Sârbi	—	498	819
Ruteni	—	436	605
Croați	—	198	986

Restul sunt alte neamuri (Italieni, Venzi (Sloveni) ș. a.).

Noi știm, cum s'a făcut recenzământul, așa că numărul Românilor e dat cu cel puțin o jumătate de milion (500 de mii) mai mic, cu toate că recenzământul recunoaște, că ne-am înmulțit dela 1900 încoace cu 268 de mii 304 suflete. Avem peste 150 de mii de Români emigrați în America și România, în Săcuime sunt tot atâția Români, cari și-au pierdut limba, dar se mărturisesc Români și creștini (nu sunt de lege ungurească).

Tot așa s'au arătat prea mic numărul Germanilor (Șvabi, alți Nemți din Ungaria, Sași), precum și al Slovacilor și Rutenilor, aceștia din urmă mulți renegați. Dacă mai socotim, că Jidani, nația aceasta fără țară și fără limbă proprie, care se dă de „maghiară“, vedem numai decât, că numărul de aproape 10 milioane, pe care-l socotește biroul statistic pentru Maghiari, e mincinos.

Ori cum ar fi, între naționalități noi Români suntem a doua nație și astfel trebuie să ne cucerim locul, de care suntem vrednici în țara aceasta, care e a noastră.

Deputații nostri în dietă.

Când cu desbaterile în legătură cu bugetul (socotelile) statului, au mai luat cuvântul și deputații nostri, dnii *Dr. Stefan C. Pop* și părintele protopop *Vasile Damian*.

Di *Dr. Stefan C. Pop* a vorbit în legătură cu bugetul ministrului de agricultură și a arătat, sprijinindu-se pe date statistice și pe constatări neîndoioase, că guvernele din Budapesta nu fac chiar nimic pentru îmbunătățirea stării țăranilor români. Dimpotrivă: mai ales în părțile Ardealului s'au introdus un șir de măsuri administrative, prin cari se păgubesc țăranii români și se îmbuibă cei maghiari, cum se face cu colonizările și cu pășunile.

Apoi a vorbit despre foștii *urbarialiști*. A arătat greșala cea mare, ce s'a făcut la segregări, când averile comune (composesoratele) au fost trecute pe numele comunelor politice. Urmarea a fost, că unele comune au vândut composesoratele acestea (păduri și pășuni), altele le-au încărcat cu datorii ipotecare (cu întabulare), așa că din cauza guvernelor păcătoase și a dietei tot așa de păcătoase, multe din averile acestea s'au pierdut fiindcă nu s'a făcut o lege cum se cade. S'au întâmplat, că în lipsa unei astfel de legi procese isprăvite au fost începute de nou de către domni de pământ (nemeșii trântori), iar Curtea de cassație a nimicit hotărârea veche, așa că bietele comune se văd de nou în fața unor cheltuieli uriașe, cari le vor sărăci. Având în vedere starea tristă, în care se află *urbarialiștii*, propune, ca dieta să hotărască:

Ministrul de agricultură să lucreze și să prezinte fără amânare un proiect de lege, prin care foștii urbarialiști și toate composesoratele să fie declarate persoane juridice și organizate pe temeiul acesta.

Propunerea deputatului nostru a fost primită de ministru și de întreaga dietă.

Când a fost vorba de bugetul ministerului de culte și instrucție (biserici și școale) a vorbit deputatul nostru, părintele protopop *Vasile Damian*, spunând între altele următoarele:

Anul acesta s'a mărit bugetul, ceea ce arată, că ministrul își împlinește făgăduința de-a se interesa mai mult de învățământ. Atâta nu este însă destul, căci pentru a crește bine tinerimea noastră trebuie ca în toate școalele să se propună în limba maternă a elevilor.

Pentru ajutoare s'au prevăzut în buget suma de 2 milioane 460 de mii, dar din aceasta sumă școalelor naționalităților nu se dă nici un ban. În buget s'a prevăzut suma de 17 milioane pentru construirea și repararea școalelor. Din această sumă școalele săsești li se dau 2 milioane, iar celor românești nici un ban. Astfel gimnaziul român din Brad de doi ani cere un ajutor de 130,000 coroane dela stat, statul însă nu i-a împlinit cererea nici până azi.

Cu privire la ajutorarea școalelor primare confesionale vorbitorul constată, că dintre cele 1511 școli greco-orientale române, abia 317 școli au primit ajutor în sumă de 130,663 coroane, iar dintre cele 440 școli jidovești, au primit ajutor 369 școli în sumă de 314,804 coroane, iar pentru alte scopuri 579,580 coroane.

Pentru ajutorarea deosebitelor așezăminte culturale s'a prevăzut în buget suma de 5 milioane coroane, din această sumă

Însă Institutulile culturale românești n'au primit nimic.

Arhidiecezele și diecezele greco-orientale române, cari numără 2 milioane 40 mii suflete, primesc un ajutor de 320,000 coroane, celelalte eparhii (dieceze) însă primesc mai mult. Oratorul își exprimă dorința ca religia să fie predată în limba maternă a elevilor, iar învățătorii școlilor populare, confesionale, comunale sau de stat să fie premiați în mod egal și nu numai aceia, cari au arătat un progres în predarea limbii maghiare.

Protestează că în urma schimbării legilor școlare, învățătorii sunt scoși la pensie înainte de a-și face anii de slujbă, pe motiv, că nu mai corespund legilor. Astfel acești învățători scoși la pensie abia după câțiva ani serviți ajung în cea mai neagră mizerie.

Describe apoi situația culturală din comitatul Hunedoarei. Starea de acolo este cu totul de plâns.

Trece apoi la proiectele școlare ale conțelului Apponyi, cari dacă s'ar pune în aplicare, ar crea o stare de nesuferit. Aceste legi ar fi sentința de moarte ale școlilor confesionale.

Oratorul sfârșește spunând că n'are încredere în guvern și nu votează bugetul.

Croația-Slavonia.

Croația-Slavonia se află în partea de meazăzi-apusă a Ungariei, între râurile Drava și Sava. Capitala ei e orașul Agram, în limba croată Zagreb, în cea maghiară Zăgráb. Locuitorii ei sunt Croați, în Croația, și Sârbi în Slavonia (de cătră Banat). Ei vorbesc aceeași limbă, numai căt Croații, cari sunt romano-catolici, scriu cu litere latine (ca cele românești), iar Sârbi, cari sunt greco-orientali, scriu cu litere cirilice (buchi). Intre aceste două popoare de aceeași limbă e mare ură, îndeosebi Croații le spun Sârbilor din Slavonia adese-ori, că ei nici nu sunt Slavi adevărați, ci Români (Valahi). Lucrul e adevărat, căci până'n veacul al 17-lea (după anul 1600) căpetenia Sârbilor din Slavonia purta în documente numele latinesc de *voevoda Valahorum*, adică duce al Românilor. Fiind însă rupți de trupul națiunii noastre, Români aceștia s'au sârbizat cu totul.

După cum știu cetitorii nostri, Croația-Slavonia își are dieta ei proprie. Tocmai acum s'au făcut acolo alegeri nouă dietale, dar s'au făcut — ungurește. În fruntea Croației stă un *ban* (guvernator), numit de Împăratul la propunerea guvernului unguresc din Budapesta. Acum e ban unul Tomacici, un om foarte urgisit acolo, care n'a putut să-și facă o majoritate în dietă, de aceea a disolvat-o. La alegerile de-acum, au scos jandarmii și soldații împotriva alegătorilor, cari nu voiau să voteze cu candidații guvernamentali. Sute și mii de alegători au fost oprîți dela votare, alții au fost bătuti, unii cumpărați, scurt, s'au făcut alegeri ca cele făcute de Khuen-Hederváry și Ieszenszky. Mișeliile au fost așa de mari, încât s'au făcut interpelare (întrebare) chiar și în camera din Viena.

Pentruce ura aceasta a Croaților împotriva oamenilor trimiși de guvernul unguresc? Aceasta ni-o explică mai bine legătura, care este între Ungaria și Croația.

Prin învoeala dela 1868 i-s'a recunoscut Croației autonomia, dar în § 1 se

spune, că Croația și Ungaria formează un singur stat, ba i-a luat și Fiume, oraș cu port lângă Marea-Adriatică, numai ca să împedecă dezvoltarea economică a Croației, lipsită de port bun lângă mare. În felul acesta, slăbind-o economicște, o putea slăbi și în privința drepturilor politice. Intocmai cum fac guvernele ungurești și cu noi, pe cari încă caută să ne împedecă pe toate căile iertate și neiertate dela o înaintare economică.

Tot prin învoeala aceasta li s'au luat Croaților dreptul de-a se îngrijî de afacerile lor comerciale cu străinătatea, li s'au luat posta, telegraful și trenurile, așa că toate acele zeci de mii de funcționari dela aceste așezăminte sunt Unguri și Jidani, și numai foarte puțini Croați. Na fost destul cu atâta, căci în § 8 al învoelii li s'au luat orice drept de-a hotărî Croații în dieta lor cu privire la dări, directe și indirecte, așa că toate acestea se hotăresc în dieta din Budapesta, unde dieta croată încă trimite 40 de deputați croați, cari nu pot face nimic. Slăbiciunea Croaților când cu încheierea învoelii dela 1868 a mers așa de departe, încât s'au învoit ca să nu aibă nici dreptul de-a vota, ei de ei, cel puțin un arunc pe dări, pecând la noi un mișel, cum a fost comitele Bethlen din comitatul Târnavii, a cutezat să înduplece adunarea comitatului să voteze un arunc de dare, de pe spinarea Românilor, pentru Kultur-egyletul din Cluj, o reuniune, care lucrează pentru maghiarizarea, adică îndobitocirea noastră!

Se'nțelege, că și în Croația poporul s'a deșteptat și luptă acum ca să scape din robia economică. Chiar de va birui Tomacici, unealta scârboasă a străinului jefuitor, porneala spre libertate a poporului croat nu se mai poate oprî și la urmă tot poporul croat va birui în țara lui.

Ceeace noi îi dorim din tot sufletul, căci orice biruință a unui popor asupra din Ungaria e și biruința noastră.

*

Asupra alegerilor din Croația aflăm, până la încheierea foii, următoarele: Din cele 88 de cercuri electorale, până acum e cunoscut rezultatul din 82 cercuri. Pe lângă toate volniciile electorale, partida guvernamentală (a Banului Tomacici) n'are majoritatea, ci abia 22 deputați guvernamentali au biruit. Ceialalți sunt: 25 partidul dreptului, 23 de-ai partidelor aliate, 6 partidul țărănesc, 3 sârbi radicali.

Se vorbește, că Banul va trebui să demisioneze (să se mulțumească).

Cursuri pentru analfabeți.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ a adresat, cătră toate direcțiunile despărțămintelor, o circulară, prin care le pune la inimă, ca să aranjeze cursuri pentru analfabeți, adică pentru aceia cari nu știu scrie și ceti. Atragem deosebita atențiune a preoților și învățătorilor nostri dela sate asupra acestui circular, care este următorul:

Domnule Director!

Vremile în cari trăim ne impun o apropiere sinceră de popor, cu gândul curat de-al smulge cât mai curând din întunerecul neștiinței și a-l ridică în rândul neamurilor culte, conștie de menirea lor în lume. Viitorul poporului nostru numai atunci va fi asigurat, când el va fi stăpân

pe o cultură națională, care îi va putea înlesni lupta pentru viață, alături de celelalte popoare. Și se știe că condiția primă a oricărei culturi e cunoștința de carte, fără de care astăzi un popor nu-și mai poate îndruma soarta pe cărări mai bune. Scăderea cea mai mare a poporului nostru e tocmai lipsa cunoștinții de carte. Cu durere trebuie să o spunem că dintre toate neamurile țării noastre numai Rutenii ne întrec în analfabeți, toate celelalte sunt înaintea noastră. Credem că a sosit timpul, când toți cărturarii trebuie să ne așternem pe muncă serioasă pentru a mântui poporul nostru de această rușine a neștiinței, de această robie a întunerecului, căci întârzierea culturală a țărânimii e o primejdie mare pentru însași existența națională a poporului nostru.

În anii din urmă în cadrele „Asociațiunii“ s'au ținut mai multe cursuri de analfabeți, cari, ca început, au dat rezultate destul de mulțămitoare. Dar greutățile începutului au făcut pe mulți cărturari să renunțe la continuarea acestor cursuri pornite cu multă însuflețire, așa că în iarna trecută, după informațiile ce le avem, s'au instruit analfabeți abia în 23 de comune, din cele preste 3000 câte avem.

„Asociațiunea“ își ține, deci, de dorință a îndemna din nou toate despărțămintele sale să reiece aranjarea cursurilor de analfabeți în cursul acestei ierni și să stăruie pe lângă domnii preoți și învățători dela sate să nu se sperie de greutățile ce le întimpină chiar și din partea sătenilor, ci să le țină la început cu ascultători puțini, pe cari să-și dea silința a-i învăța bine scrisul și cetitul, ca să fie pildă vie pentru ceilalți săteni îndărătnici și nepricepuți.

Un mijloc foarte bun pentru a trezi între țărâni neștiutori de carte interesul față de scris și cetit sunt șezătorile culturale, cari se pot aranja Dumineca și în sârbători. La aceste șezători, pe lângă lectura din autorii noștri mai de seamă făcută de cătră domnii preoți, învățători sau alți cărturari, să citească și câte un țaran mai priceput, iar tineretul să declame și să cânte diferite poezii și cântări.

Cu ocazia acestor șezători, cărturarii să explice țărânilor rostul Asociațiunii, să-i îndemne să se înscrie membrii ajutători, arătându-le broșurile ce le primesc în schimbul taxei de 2 cor. și cetindu-le părți din aceste broșuri. Tot la aceste șezători să se stăruie și pentru înființarea agenturilor Asociațiunii.

Pe lângă aceste șezători, domnii învățători să facă în fiecare Duminecă deprinderi de scris și cetit cu tineretul ieșit de curând din școală. La aceste deprinderi să fie admiși și analfabeții, pentru a-le trezi dragostea față de carte.

Pentru a răsplăti întrucâtva munca săvârșită, comitetul central a decis să împartă 10 premii de câte 50 cor. între acei preoți și învățători, cari până la 1 Maiu 1912 vor dovedi prin direcțiunile despărțămintelor, că au instruit în scris și cetit mai mulți analfabeți în cursul iernii 1911/12. Pe lângă aceste premii, despărțămintele de sigur vor mai împărți și altele, fie din averea lor fie din donațiunile băncilor și particularilor.

Comitetul central al Asociațiunii pentru a înlesni ținerea acestor cursuri a decis să pună la dispoziția despărțămintelor abecedarul pentru analfabeți lucrat de I.

Bota. Despărțămintele, cari aranjează cursuri pentru analfabeți, sunt invitate deci să înainteze comitetului central o cerere, arătând de câte exemplare din Abecedar au lipsă. Despărțămintele vor înainta această cerere numai după ce vor fi primit rapoarte dela preoții și învățătorii din comunele de pe teritoriul lor, câți ascultători sunt în fiecare curs. Trebuie deci să aibă grijă ca abecedarele să nu se risipească fără nici un folos.

Atragem atențiunea tuturor directorilor de despărțăminte, a preoților și învățătorilor, că cursurile de analfabeți nu pot fi oprite de organele administrative ale statului, fiindcă, conform statutelor, Asociațiunea e îndreptățită a aranja asemenea cursuri, cari țintesc promovarea culturii noastre.

Facem deci încăodată un apel călduros către toți directorii despărțămintelor Asociațiunii și către toți cărturarii noștri să țină în cursul acestei ierni cursuri de analfabeți, căci numai cu ajutorul acestora putem înlesni pătrunderea culturii în masele largi ale poporului nostru.

Sibiiu, 10 Decembrie 1911.

Andrieu Bârseanu, Oct. C. Tăslăuanu,
președinte. secretar.

Ce scriu alte gazete?

„Seara“ (gazetă din București, care stă aproape de guvernul român) scrie: Telegramele ne-au adus vestea, că Inalta Curte de Casație (Curia) din Budapesta a respins apelul alegătorilor români, din cercul Vinului de jos în contra scandaloaselor înșelăciuni, corupțiuni, falșuri și terorizări, prin cari s'a zădărnicit izbânda fostului deputat Iuliu Maniu, fruntașul bine cunoscut al partidului național. Spre mai marea glorie a justiției ungurești, alegătorii români, țărani în majoritatea lor covârșitoare, au fost condamnați la douăzeci și șapte de mii de lei cheltueli de proces!

De un an de zile se tot judecă acest proces unic în anele justiției electorale. Sute de țărani au fost purtați pe drumuri, dela Ana la Caiafa, și probele cele mai zdrobitoare s'au grămădit în sarcina autorităților maghiare, cu toate încercările descoperite ale administrației de-a înăbuși glasul Românilor, cari cereau, în nevinovăția lor de oameni cum se cade, — să li se facă dreptate și să li se recunoască deputatul ales de dânșii, dl Iuliu Maniu. Acesta intrunise la alegere majoritatea voturilor, dar biroul electoral a nimicit fără nici o rușine o parte din aceste voturi și a proclamat (declarat) deputat pe candidatul guvernului.

Până și Ungurii de bun simț, cari luaseră parte la alegerea atât de scandaloasă, au rămas indignați și au asigurat pe Români, că trebuie să li se facă dreptate.

Totuși, Inalta Curte de Casație a judecat asemenea celui din urmă jandarm unguresc și a respins apelul alegătorilor din Vinul de jos. Zadarnice au fost toate probele, toate mărturisirile cinșite și toate vorbirile advocaților români. Lucrul principal era să fie mântuit banul nume al „liberalismului“ unguresc și membrii Curții de Casație s'au plecat guvernului!

Astfel de acte, într'adevăr, sunt de natură a compromite pentru totdeauna până și restul de considerație al lumii civilizate pentru o țară, care se pretinde a fi un stat de drept!

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Sibiului și-a ținut adunarea generală, care era să fie în Rășinari, în Sibiiu. S'a cetit raportul secretarului și s'a ales comitetul cel nou, anume domni: Dr. Ioan Stroia, director; Victor Stanciu, secretar; Romul Popescu, cassier; Victor Păcală, Romul Simu, Aurel Cosciuc, Sofron Roșca și Ioan Banciu, membri în comitet.

Din raportul secretarului dăm următoarele amănunte:

Despărțământul are 6 membri fondatori, 34 pe viață, 108 ordinari și 240 ajutători, aceștia mai toți țărani. Cât de mult e îmbrățișată Asociațiunea la țărani noștri, dovedește și împrejurarea, că țaranul fruntaș Adam Roman din Sebeșul-de-jos (Țara Oltului) s'a înscris membru pe viață cu 200 cor.

În cele 36 comune din despărțământ sunt 30 de biblioteci cu 4281 de cărți, cetite în cursul acestui an de 940 de cetitori.

Comitetul despărțământului a împărțit printre popor 600 de broșuri și 1000 de numere din foi și reviste românești.

În comune s'au ținut 58 de prelegeri populare și preste 50 de șezători literare. Printre prelegători au fost 2 medici, un avocat, un senator, 2 profesori, 2 notari, 18 preoți și 17 învățători. La câte o prelegere au luat parte câte 50 până la 800 ascultători.

Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

Secretarul de până acum, dl Dr. A. Crăciunescu, a făcut 16 excursiuni culturale în comunele despărțământului, parte ca să țină prelegeri populare, parte pentru înființare de biblioteci. Despre munca cea mare desfășurată de dl Dr. Crăciunescu vorbesc cele 39 prelegeri populare ținute în anul din urmă.

Prea Sfinția Sa, părintele episcop Dr. Miron Cristea a dăruit câteva sute de broșuri pentru popor, iar dl Parteniu Cosma 200 cor. dela „Albina“ și mai multe cărți.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Săptămâna trecută a fost în Bengazi cea mai sângeroasă luptă, din câte s'au dat până acum între Italieni și Turci. Cel puțin așa spun telegramele trecute prin cenzura (cercetarea) italiană. Lupta a început Duminecă și s'a isprăvit numai Luni seara târziu. Era luptă piept la piept, purtată cu o îndârjire nemaipomenită în războiul acesta. În cele din urmă Turcii și Arabii s'au retras, fără să fie însă goniți de soldații italieni, cari erau obosiți din samă afară. Despre numărul celor căzuți nu spune izvorul italian nimic. O telegramă din izvor turcesc arată, că Italienii au pierdut aproape o mie de oameni, morți și răniți, iar Turcii și Arabii 240 morți și numeroși răniți. Armata tuică era compusă din 630 soldați turci și nouă mii Arabi.

Până acum Turcii trimiteau munițiuni de războiu (gloanțe, puști, praf de pușcă, chiar și tunuri desfăcute bucăți) prin Egipt (în partea de răsărit a Tripolitaniei) și prin Tunis (partea de apus). În urma stăruințelor guvernului italian, guvernul francez a hotărât să oprească cu totul trecerea acestor munițiuni preste granița Tunisului, care e al Franței, așa că de partea această trupele turco-arabe nu vor mai primi nici un ajutor. Acum de curând au-

toritățile franceze au oprit douăzeci de ofițeri turci, cari voiau să treacă travestiți (în haine schimbate) preste granița Tunisului în Tripolitania.

Guvernul turcesc luase din nou hotărârea, să expulzeze (alunge) pe toți Italienii din Turcia. Italia încă amenințase din nou, că va bombardă porturile turcești. Amestecându-se guvernele unora din Puterile mari, au înduplecat guvernul turcesc să se lase de ideea expulzării.

Dardanelele. În chestiunea (afacerea) aceasta se spune, că guvernele din Franța și Anglia au asigurat guvernul turcesc, că dacă Turcia nu vrea să deschidă Dardanelele pentru corăbiile de războiu rusești, vor interveni la Petersburg, stăruind ca Rusia să se lase de planul său de a se deschide Dardanelele. Guvernul rusesc, văzând împotrivirea nu numai a Turciei, ci și a Puterilor europene, a și renunțat (s'a lăsat) la cererile ei pentru deschiderea Dardanelelor. Turcii lucrează tot mai mult la întărirea strâmtorii, făcând fortărețe pe malul ei, aducând tunuri mari și așezând în mare mine, cari să explodeze, când ar trece corăbiile de războiu pe-acolo.

Creta. Insula aceasta mare, locuită în cea mai mare parte de Greci, se ține încă de Turcia, dar numai cu numele, căci pe ea nu se află nici un slujbaș turc, afară de aceea Cretanii își au dieta lor proprie, care face legile, cari îi plac. Are așa dară o autonomie mai mare și decât de pildă Croația la noi, sau orice altă provincie din Austria. Cu toate acestea Cretanii nu se astâmpără și vor, ca deputații lor să meargă în dieta grecească din Atena. Puterile nu-i lasă însă. Acum se frământă de nou, sprijiniți fiind Cretanii, pe sub mână, de Italieni, cari vreau să facă Turciei cât mai multe încercături, și de opoziția din Grecia. În Grecia e ministru-președinte Venizelos. Acesta, unul dintre puținii Greci mai cumiți, a văzut, că Grecia o să ajungă la sapă de lemn, dacă va tot face pe grozava. După bătaia strajnică, pe care au mâncat-o Grecii în anul 1897 dela Turci, s'a văzut, că armata lor trebuie bine organizată. Ca să se poată face lucrul acesta, va trebui să se facă rândueală în țară, să înceteze furturile și tâlhăriile cele multe, ca Grecia să scape odată de rușinea de-a fi supraveghiată în trebile financiare de o comisiune compusă din străini numiți de Puterile europene. Venizelos s'a apucat de lucru și dacă va mai putea lucra în liniște câțiva ani, poate că ar putea face ceva rândueală în țară. Opoziția însă, mai ales foștii miniștri, fără rușine și lipsiți de dragostea adevărată a patriei, au început să agite pe Greci, îndemnându-i să nu asculte de Venizelos, care ar fi un trădător de patrie, fiindcă nu vrea să primească pe deputații cretani în dieta din Atena (capitala Greciei). Venizelos își vede însă de lucru și a declarat, că de vor veni deputații cretani la Atena, el va dizolva camera. De altă parte Puterile europene, cari protejează Creta (indeosebi Anglia și Franța) au dat de știre Cretanilor, că nu vor suferi nici un pas pentru anexare (alipirea Cretei la Grecia).

Primejdia e cu atât mai mare, că Turcia așteaptă numai momentul potrivit, ca să între cu armata turcescă în Grecia, ca să o pedepsească pentru toate neajunsurile, pe cari i le face mai ales în Macedonia.

Literatură și știință

Cântec de toamnă.

Vântul toamnei bate, bate,
Sboară frunzale uscate,
Cântă ramuri despoiate
Și florile mor.

Macii plini de grăuncioare
Să usucă pe picioare
Și visând al verei soare
Cern sămânța lor.

Norii's grei, zarea e sură,
Cresc cerașe pe răsura,
Porțile să 'nchid la șură,
Câmpu-i pustii.

Numai bradul de pe cale,
Neatins de nici o jale,
Prinde ramurile sale,
Verde și 'mplinit.

Maria Căntan.

Testamentul sau diata.

Un neguțător bogat se retrăsese din meș, având o avere foarte mare. Singura fată, vitregă de altminteri, o măritase după un domnișor mândru, dându-le drept zestre toată averea lui, cu condiția însă, că cei tineri să îngrijească bine de el până la moarte.

Nu trecu însă mult, și începuseră să se căsădească de prea marea lui dărnicie, căci tinerii începură să se uște urit la bietul bătrân. Acesta presimțea, că într-o zi o să-l lase pe drumuri muritor de foame. Ce se gândi el atunci? Ca să le mai ia zestrea înapoi, nu era cu puțință. Iscodi deci un plan, care se potrivea cum nici nu s'ar fi gândit. Se duse adecă la un prieten vechiu, cu care făcuse pe vremuri negoț împreună, și-l rugă să-i împrumute pentru trei zile o mie de galbini. Acesta cunoscându-l om de omenie, îi dete suma cerută în galbini frumoși. Bătrânul îi luă, se duse acasă și se închise în odaia lui, unde începuse să-i numere, de se auzia în toată casa zângănitul aurului. Când îl chemară tinerii la masă, el le spuse din năuntru, că nu poate veni numai decăt, fiindcă numără o ladă cu bani și că mai are până să isprăvească.

Fiica sa rămase încremenită și mai târziu, când eși, îl întrebă de unde mai are atâta bănet, de nu mai isprăvește cu număratul?

— Ei hei, fiica mea, răspuse bătrânul, credeai, că am rămas sărac de tot? Mai am să vă las și după moarte.

— Cum, tot nouă ne lași? îl întrebă generele, dând să-l ia în brațe de bucurie.

— Se'nțelege, că tot vouă! Trimiteti repede după un avocat să fac un testament cum se cade, căci omul are și viață și moarte.

A doua zi testamentul era făcut, dar în aceeași zi bătrânul duse înapoi mii de galbeni, pe care o împrumutase dela prietenul său.

Să fi văzut acum purtare la fata vitregă și la ginere! Credeai, că nu mai pot de dragul bătrânului. Nu se duceau la nici o plimbare fără el, nici o petrecere nu se

făcea fără el. A trăit bătrânul fericit până la moarte.

Dar când deschiseră tinerii testamentul, în care li se lăsă lada cea grea din odaia bătrânului și când o descuiară, ce aflară înlăuntru? Niște pietroaie mari, de să nu le poți ridica unul singur. Iar pe ele deasupra o coală mare de hârtie, pe care era scris numai atâta:

„Petri de aruncat în capul celor cari înainte de-a muri își vor da toată averea copiilor.“

Inzădar.

Inzădar mai țeși, băiete,
Visul tău de mult urzit!
Vezi cum oameni răi în cale
Firele ți-au încălțit!

Și'n zădar cerci descălțirea
Firelor, cu mâna ta;
Căci cu oameni răi, băiete,
Este greu a te lupta.

Lasă deci să-ți moară dorul
Și se piară visul tău;
Odată de vei fi vrednic
Il va'mplini Dumnezeu!

Petru O. Orlățanu.

Sfaturi.

I.

O durere sufletească
Par'c'o alinezi, de-o spui
Altuia. Dar vă dau sfatul:
Să n'o spuneți ori și cui,

Căci sunt rari aceia oameni,
Cari te înțeleg cum vrei;
Celor mulți le faci plăcere
Bucurându-se în ei, —

Și în loc de alinare,
Durerea ți-o îngreunează,
Când în față dau pe bunii,
Iar la spate triumfează.

II.

Puni proptele, de-i slab gardul,
Să mai stea sus cât se poate; —
Unui pățimaș asemeni
Ii puni parte, pân' se poate.

De slăbește gardul tare,
Taie-l și-l aruncă 'n foc; —
Lasă pățimașu'n pace
Dacă vezi, că n'ai noroc.

Căci când ți-e lumea mai dragă,
Cade gardul pe proptea; —
Patima cade pe cinste
Și rămâi fără de ea!

Petru O. Orlățanu

Bătrânețe adânci.

Din când în când, gazetele aduc știrea, că în cutare sat a murit un moș sau o babă de preste o sută de ani. Lumea se miră, ba unii n'ci nu vor să creadă. S'au însemnat însă vârste și mai îndelungate, cari sunt dovedite, cele mai multe, cu matricola (cartea de botez). Iată câteva pilde de mai de mult.

Englezul Contigern, întemeietorul diecezei Glasgow, a murit la vârsta de 185 de ani. La aceeași vârstă a ajuns Petru

Tartan, care trăia în ținutul Timișoarei. Acesta se născuse la anul 1539 și muri la anul 1724. Până aproape de moarte umblă încă, sprijinit pe un băț. La moartea lui mai trăia numai un fiu al lui, în vârstă de 95 de ani. Bietul bătrân, care a ajuns la 185 de ani, trăia din cerșit.

În anul 1670 muri Iankins, tot Englez, care ajunsese la vârsta de 169 de ani. În cei din urmă ani ai vieții se ocupa cu pescuitul. Era trecut bine de o sută de ani, când înotă încă în râu împotriva curenților apii. Bătrânul avea e memorie (aducere aminte) foarte bună. Într-o zi a fost chemat la judecată, ca să spună ca martor despre un lucru, care se întâmplase cu 140 de ani mai înainte. La judecată l-au întovărășit cei doi copii ai lui, unul de o sută, celalalt de 102 ani.

Norvegianul Surington muri la anul 1797 în vârstă de 160 de ani. El a fost însurat de mai multe ori și a avut mai mulți copii, dintre cari cel mai bătrân de 103, cel mai tânăr de 80 de ani.

Vârsta de 152 ani împliniți a ajuns-o și țăranul englez Toma Par. Fiind foarte sărac, a trebuit să muncească din greu până la vârsta de 130 de ani. Mâncarea lui era pâne, lapte și brânză. În viața lui cea lungă s'au rânduit nouă regi pe tronul Angliei. Poate că ar fi ajuns să vadă îngropat și pe al zecelea rege, dacă schimbarea țării nu i-ar fi pus capăt vieții. Regele Carol auzise de vârsta înaintată a acestui țăran și dorî să-l vadă. Niște slujitori de ai regelui l-au adus la palat și acolo l-au ospătat cu mâncări și beuturi bune. El s'a îmbolnăvit însă de stomac și în puține zile muri. Medicul regelui l-a tăiat, ca să vadă cauza morții, și a constatat, că l-au omorît mâncările cele bune. De rămânea el pe lângă pânea lui neagră cu lapte ori cu brânză mai trăia încă cine știe câți ani. Interesant mai e din viața acestui om, că el s'a însurat numai la vârsta de 80 de ani. Cu nevasta aceasta a trăit 32 de ani. Rămânând văduv, s'a însurat la vârsta de 120 de ani a doua oară, trăind și cu nevasta aceasta 12 ani. Dela a doua nevastă a avut un fecior, care încă a ajuns vârsta de 123 ani. Un nepot al lui a ajuns 103 ani.

Până la cele mai adânci bătrânețe a ajuns Englezul Toma Carn. După cum arată matricola bisericii Sf. Leonhard din Londra, el s'a născut la anul 1588 și a murit la anul 1795, a ajuns deci vârsta de 207 ani.

Din Bănat încă se mai povestește un caz de bătrânețe lungă. Împăratul Carol, tatăl Mariei Teresia, avea portretul (chipul) alor doi oameni bătrâni. Pe portret era o inscripție (scriere), unde se spune, că anul acesta (1725) e al 147-lea din căsătoria lor, apoi că feciorul lor cel mai „tânăr“ e de 116 ani și că au doi nepoți, unul de 37, al doilea de 35 de ani. Omul din icoană era Ion Rovin din Stădova, ținutul Timișoarei. Rovin ajunsese la vârsta de 172 de ani, nevastă-sa la cea de 164 ani.

Astăzi nu mai găsim oameni așa de bătrâni. Cauza e, că s'au înmulțit trebuințele și viața e mai grea, dar s'au înmulțit mai ales trebuințele, cari scurtează viața, cum sunt tăbacul, beutura și unele boale, de cari mai de mult nu se știa la sate.

Glume și snoave.

Urări în glumă.

Să trăiți la mulți ani cu noroc! Să aveți parte de pomană, de lumină'n pod și de fum în casă. Să vi se roadă buzele de bogdaproste, tălpile ciobotelor de scările tribunalului și coastele de paturile criminalului (temniței); și când v'a fi mai bine, să vă fie ca atunci și acum. Pe unde-ți băgă, pe acolo să și scoateți. Ce-ți băgă pe ușă, să scoateți pe feresti.

Să trăiți la mulți ani cu sănătate! Dumnezeu să vă dea sănătatea gândacului și hrana racului. Când îi fi mai sănătos, să nu poți ridica un puțu de jos. Să treci cu mâinile 'n șolduri prin urechea acului. Și călare pe măgar pe un firisor de mărar.

Din Moldova.

Țigănușul bolnav.

Zice, că odată se 'mbolnăvise un puradel din cei zece ai unui Țigan. Mama dan-

ciului trimite pe altul, să ceară prune uscate la o vecină.

El se duce repede și găfâind începând să zică:

— M'a trimis asta mamă să-mi dai câteva prune bolnave pentru un copil uscat. S'a bolnăvit în ziua de ismene, cusând la un crac de Paște, mânca-te-aș! Șapte zile scândură, de când zace Sâmbătă. A stâlpit grinda ochii la el, mânca-te-aș.

O asentare curioasă.

Intr'un orașel din Franța s'a întâmplat de curând un lucru curios. Anume: când s'a strigat numele recrutilui Leon Barde, a pășit înaintea comisiei măiestrul croitor Barde, om în etate la 50 de ani, care ținea de mână o ființă omenească fără curioasă. Bătrânul Barde a început a spune, că înainte de aceasta cu 24 de ani, când el și-a înștiințat la matricilă sub numele de Leon, pe non născutul copil,

acesta părea că o să se facă un fecior tare voinic.

Dumnezeu a voit însă altcum. Copilul s'a dezvoltat cu totul contrar, despre ceea ce cititorul se poate convinge ușor, privind chipul de sus.

— „Dacă voesc domnii — și-a încheiat măiestrul Barde vorbirea — eu vă las însă pe fiul meu cu plăcere la dispoziție, spre a înfrunseți armata franceză cu el,

cu atât mai mult, că Leon al meu încă vrea bucuros ca să fie soldat.“

Se înțelege, că comisiunea privea cu mirare — după cum se vede și în chipul de sus — atât la tatăl copilului, cât și la copil, care numai că ar avea 24 de ani nu arată. Iar cererea bătrânului Barde, de sine înțeles, că a fost respinsă, astfel că el a putut pleca acasă în liniște, cu copilul tot de mână.

Dela noi!

Lumea ntreagă de-ai umbla,
Față ca draguța mea,
Mândră, nene, ca o floare,
Nu găsești alta sub soare,
Mai ispititoare.

Când pornește prin pădure,
Cu cofița după mure,
Zici că e o căprioară,
Așa sprintenă, ușoară,
Sue și coboară.

Iar Dumineca la joc
Când îi prinsă de mijloc,
Toți flăcăii vreau s'o joace
Și la toți de ea le place,
Că-i mândră și pace.

Sunt și alte fete 'n sat
Și nu-s toate de lăsat,
Ce folos? Căci pentru mine
Ochi ca ea nu are nime
Cu priviri senine.

Ziua 'n câmp o duc mai rău.
Dar seara la făgădău
Îmi uit de plug și de boi
Și de turma din zăvoi,
Pentru buzele ei moi.

Toate-ar fi în lume bune,
De m'ar vrea mândra pe mine,
Mi-aș vinde carul cu boi
Să pun capăt la nevoi,
Să trăim doar amândoi.

El. Măgean.

Increde-te în Dumnezeu mai mult decât în oameni.

— Poveste turcească. —

Doi cerșitori treceau pe străzile Constantinopolului; unul strigă:

— Doamne, Dumnezeule, ajută-mă!

Celalalt:

— Înălțate împărate, ajută-mă.

Din întâmplare, împăratul (Sultanul) trecea pe-acolo. Puse să-l cheme pe cerșitorul, care-i ceruse ajutorul, și-i dete o pâine plină cu galbini, zicând:

— Ține pâinea aceasta și nu mai strigă.

Bu-te acasă și fii fericit.

Cerșitorul luă pâinea, fără să știe, ce era în ea, și se întoarse acasă. Pe drum întâlni pe tovarășul său. Părându-i-se, că pâinea nu e destul de coaptă, fiind prea grea, i-o vându cerșitorului, care chemase pe Dumnezeu în ajutor, cu câțiva bani.

Ajungând cumpărătorul acasă se miră mult, când tăie pâinea și o găsi plină de galbini. El se îmbogăți pentru toată viața lui. Dumnezeu îi venise în ajutor.

Tovarășul său, care chemase pe împăratul, continuă să cerșească.

Spre știre. Călimdarul Poporului pe 1912 a apărut de mult. Prețul unui exemplar este 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. Revânzătorii primesc rabat înseamnă. (Cei ce comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Cetește cele scrise la pagina 10).

Nămenea să nu-și cumpere călimdar, până când nu vor vedea „Călimdarul Poporului“, care cuprinde o seamă de articole folositoare, apoi o mulțime de cântări, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de țară încă sunt schimbate, completate și rănovite din nou.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 21 Decembrie n.

Instiințare. La numărul de azi al „Foi Poporului“ am adaus mandate postale, ca astfel iubii nostri abonati vechi să poată trimite prețul abonamentului la Foaie pe anul viitor, care se apropie. Rugăm pe toți cetitorii nostri, ca, din cât se poate, se trimit banii mai de vreme, prin ceace ne ușurează mult lucrul pe sfintele sărbători, pe cari dorim să le putem prăznuii și noi.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călimdarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prietini sau cunoscuți mai deaproape.

Boala Episcopului Dr. Vasile Hossu. Prea Sfinția Sa, episcopul Gherlei, care era de mai de mult bolnav, s'a mai și răcit când cu mergerea la Viena, ca să depună jurământul în fața Impăratului. Intorcându-se la Budapesta, a trebuit să rămână acolo, căci înrăutățindu-se boala, n'a putut pleca mai departe. Spre bucuria noastră aflăm acum, că Prea Sfinției Sale îi este mai bine, așa că în curând să se poată apuca de munca, care-l așteaptă în eparhia Gherlei.

Cum își bat joc de sărbătorile noastre. În ziua sfinților arhangheli Mihail și Gavriil, notarul cercual din Botești (Bănat) a chemat preste o sută de credincioși români la pertractări, așa că aceștia nu s'au putut duce nici să asculte sfânta liturghie, nici să serbeze praznicul. Unii mai bărbați au protestat, dar notarul le-a răspuns cu obrăznicie, că n'au decât să lipsească, că judecata se va aduce și în lipsa lui.

Legea cere, ca sărbătorile confesionale să fie respectate. Se'nțelege, că negăsind împotrivire, orice venetic leșinat, care a pus slămină de pe spinarea Românului, își bate joc de noi. Dar lucrul nu trebuie lăsat baltă, ci în contra notarului trebuie făcută arătare la autoritățile mai înalte.

Și în cazul acesta se dovedește de nou păcatul de moarte, pe care-l fac Românii când suferă cuiu străin în casa lor.

La ședința literară viitoare a Reuniunii meseriașilor sibieni, ce se va țineă Joi în 28 Decembrie n. c., la 8 ore seara, va vorbi dl. Dr. Alexandru Dobrescu, medic, despre *ingrijirea sănătății*.

Loteria „Ligei culturale“. În legătură cu lista câștigurilor, publicată în numărul trecut al foii, mai primim următorul aviz: Persoanele din provincie sau afară de granița României, care au câștigat, pot trimite biletele în plic recomandat Administrației Loteriei în București, care va îndeplini formalitățile cerute și în urmă va trimite suma corespunzătoare, prin mandat poștal.

Holera. Nici acum nu s'a astâmpărat încă boala aceasta. În România întregă mai sunt doi bolnavi pe cale de însănătoșire, în Ungaria, la Zenta lângă Tisa, s'au îmbolnăvit în trei zile patru persoane, din cari a murit una. În orașelul acesta au fost închise toate școlile, iar locuitorii sunt opriți să mai bea apă din Tisa, căci în ea sunt microbi de-ai holerei.

Convocare. Însărcinat fiind, ca delegat al comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român“, cu organizarea nou înființatului despărțământ „Cincul-mare“, constător din comunele aparținătoare la acest cerc preteritorial: invit prin aceasta pe toți intelectualii și frunții din respectivele comune, cari se interesează de înaintarea în cultură a poporului român, la adunarea de constituire a despărțământului „Cincul-mare“, ce se va țineă *Duminecă în 11/24 Decembrie n. c.*, la 11 oare a. m., în sala școlii gr. or. române din Cincul-mare cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării. 2. Constituirea biroului. 3. Inscierea de membri. 4. Alegerea comitetului cercual. 5. Eventuale propuneri. 6. Verificarea procesului verbal și încheierea ședinței. *Agnita, 12 Decembrie n. 1911. Ioachim Muntean, protopop gr.-or., delegat al comitet. central.*

Căsătorii. Dl. Gheorghe Narița, învățător, s'a căsătorit cu d-soara Victoria Alexa, învățătoare. Vidra-de-sus, în Noembrie 1911.

La fondul casei împreunate cu hală de vânzare a „Societății meseriașilor români din Blaj“ au intrat următoarele contribuiri benevole: Ioan Maior, director de moșie Blaj 5 cor.; Vasile Oltean, privatier Blaj 3 cor.; Daniil Muntean, notar în pensiune Uioara, Ioaniță Brad din prilejul sfințirii într-un preot câte 2 cor.; Valer Jozon, învățător la școala de ucenici, Mihail Șerban prof., Sim. Gocan prof., Flaviu Domșa prof., Nicolae F. Negruțiu, prof. toți din Blaj; I. Hodărnău preot Pata, George Popovici canonic Lugoj, Vasile Podoabă Cluj, George Meseșan preot Lupu, Dr. Emil Pop avocat Aiud, câte 1 cor.

Furt și spargere la banca „Patria“ din Blaj. În noaptea de Duminecă spre Luni niște hoți s'au introdus în localitățile institutului „Patria“ din Blaj și au furat bani și hârtii de valoare în suma de 640,000 cor. Fiind urmăriți de gendarmi, hoții au fost prinși în comuna Cisteiul român, găsindu-se la dânsii întreaga sumă furată. Hoții sunt 2 frați cu numele Konstendanosz, de origine Greci. Ei au fost duși de jendarmi la Budapesta, unde au declarat, că au fost puși la cale de individul Nicolae Miton, un român blăjan stabilit în România. „Gaz. Trans.“

Poporațiunea Bucovinei. După recenzământul făcut în anul trecut în Austria, numărul locuitorilor din Bucovina, după naționalități, e următorul:

Români	273.254	(în anul 1900 erau 229.018)
Ruteni	305.101	(» » » » 297.798)
Nemți	65.935	(» » » » 63.336)
Jidovi	102.919	(» » » » 96.150)
Poloni	36.205	(» » » » 26.857)
Cehi	1.005	(» » » » 596)
Ciangăi	10.391	(» » » » 9.516)

După cum se vede, Românii s'au sporit cu aproape 44 de mii, Rutenii, dușmanii de moartă ai Românilor, numai cu ceva preste șapte mii. Jidani încă sunt prea mulți.

Slabă ispravă de capul lui. Sergentul major (strajameșterul) austriac Berwordin Laibach a dezertat din regimentul său, luându-o spre Italia. La Udine s'a înștiințat, că el a desertat și e gata să plece în Tripoliș spre a lupta acolo pentru Italia.

Concurs pentru deseneuri de pe țesături românești. Dl. Nenițescu, ministru de industrie și comerț al României, va publica în curând un regulament, prin care să se hotărască ținerea în anul 1912 (în lunie) a unui concurs de deseneuri de pe țesături vechi românești dela sate. Deseneurile cele bune le va cumpăra ministerul, iar pentru cele mai bune va da și premii până la 500 de lei. La concursul acesta pot lua parte și Români din Austro-Ungaria, Rusia, Bulgaria, Sârbia și Turcia. Iată ce va eși regulamentul, vom da mai multe amănunte.

Convocare. Pe baza concluziunii comitetului central din 13 Decembrie 1911 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, convocăm a XXIII-a adunare generală ordinată a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, la Turnișor pe Duminică în 31 Decembrie n. a. c., la 11 ore a. m.

Programul e următorul: 1. Prezentarea raportului general al comitetului central, al rațiunilor pe anul 1910 și proiectul de buget pe 1912. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs de interes general economic. 4. Alegerea unui membru în comitetul central. 5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiu, 17 Decembrie n. 1911.

Pantaleon Lucaș, Victor Tordășianu,
prez. secretar.

Banca emigraților. Mai multe bănci mari jidovești din Budapesta vreau să înființeze în New-York o bancă mare a emigraților. Se'nțelege, că fiind vorba de Jidani, guvernul s'a grăbit să le pună la îndemână cinci milioane de coroane, fără să ceară vre-o dobândă dela banca aceasta jidană.

Slovacii suntem siguri, că nu vor călca în această bancă. Tot așa vor face și Români, în cari e cât de cât simț național, mai ales, că noi vom avea acolo în curând banca noastră românească, sucursala „Albinei” din Sibiu.

Concurs. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru o bursă de Cor. 300.— din „Fundatiunea Ioan și Zina Roman” pentru un elev de naționalitate română, fără deosebire de confesiune, care urmează la vre-una din școlile medii din patrie, având preferință, în senzul literelor fundatiionale, aceia cari se însușesc cu fericiții Ioan și Zina Roman.

Cererile pentru această bursă au să se înainteze Comitetului central al „Asociațiunii” în Sibiu (Nagyszeben), strada Șaguna Nr. 6, până la 31 Decembrie n. a. c., provăzute cu următoarele documente: a) atestat de botez; b) testimoniu de pe anul școlar 1910/11; c) atestat că urmează de prezent cursul școlar ca elev ordinar; d) atestat de paupertate; e) eventual documente prin cari să se constate înrudirea cu fericiții fundatori. Cererile intrate după termenul de 31 Decembrie n. m. se vor considera.

Sibiu, din ședința Comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la 9 Decembrie 1911. Andreiu Bărseanu, prezident. Oct. C. Tăslătanu, secretar.

Să le fie rusine! Cui? Profesorilor jidani și maghiari dela universitatea din Budapesta. Și anume iată pentru ce. Un Român din România, dl Ceibu, care locu-

iește de mult în Budapesta, a trimis dlui Iosif Popovici, profesor român (nu plătit de stat!) la universitate, o sută de coroane, pe cari să le dea ca premiu celei mai bune lucrări făcute de un student despre Istoria Romanilor până la părăsirea Daciei. Senatul universitar a respins premiul, pentru că e dat de un străin (nu de un Jidan pripășit din Galiția), afară de aceea dl Popovici e profesor de limbă, nu de istoria română!

Se'nțelege, că studentul, care va prezenta lucrarea — nu-l poate nimeni opri să lucreze — va primi sută de coroane.

Din Căldindarul Poporului multe mii de exemplare au fost trimise la ceice le-au comandat. Căldindarul Poporului pe 1912 a trecut peste marginile obișnuite ale unui căldindar, căci numai textul cuprinde 236 de pagini. O bogăție nemaipomenită de material, petrecere, istorie, agricultură, poezii, povestiri și altele, apoi icoanele cele multe, totul contribuie să facă din Căldindarul Poporului o adevărată pozoabă a fiecărei case și un izvor nesecat de luminare și petrecere nu numai pentru un singur an.

Cuprinsul amănunțit al lui și condițiile de cumpărare le arătăm în anunțul de pe pag. 10.

Pentru săraci. La apelul nostru pentru daruri de împărțit între săracii noștri la Crăciun, am primit dela Patronul Reuniunii noastre, Excelența Sa Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit 20 cor.; P. C. Sa Dr. H. Pușcariu, vicar arhiepiscopesc 5 cor.; binefăcătorul meseriașilor Ioan Vișa, înzestrând cele 3 portrete ale sale din Reuniune, a plătit cvota pro 1911 cu 60 cor.; N. N. din Z., Pant. Lucaș, căp. penz., Galacteon Șagau, pentru ziua numelui, Dr. Nic. Ittu, pentru ziua numelui, Dr. Aurel Novac, avocat (Biserica Albă), în loc de felicitări de Anul-nou, câte 10 cor.; I. Droc, prot., G. Borzea, par. (Coves), câte 3 cor.; Teodosie Pauleancu (mănăstirea Putna-Bucovina) 4 cor.; Nicolae Bratu, proprietarul tipografiei „Foi Poporului”, 2 cor.; D. Kabaiaev, pictor (Săliște), Salomie Barbu, soție de econ., Dr. I. Voina, Dr. Al. Dragomir, candid. de avocat, câte 1 cor.; Gavriil Maier, paroh (Toplița rom.) 5 cor.; Domnișoarele Veronica Todoruț, Anuța Dordea, Mărioara Lojniță, Eugenia Cosma și Mărioara Dîmba, eleve ale școlii de menaj: 6 bluze, 2 jachete, 1 fustă, 1 haină și 2 părechi ghete; I. Panfilie, arhitect, 1 palton de iarnă.

Mulțumind ferbinte pentru daruri, ne rugăm de publicul nostru să fie cu îndurare către săraci. Sibiu, 17 Dec. n. 1911. Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. Victor Tordășianu, prezident, Ștefan Duca, notar.

Numărul Jidanilor de pe pământ. O gazetă franțoească spune, că numărul Jidanilor de pe pământ e de 11 milioane 817 mii 783, adică aproape 12 milioane. Din aceștia, aproape zece milioane trăesc în Europa, în America sunt aproape 2 milioane, în Asia, unde a fost patria lor cea veche, numai o jumătate de milion. Cei mai mulți Jidani sunt în țările din răsăritul Europei, adică acolo, unde și cultura e mai puțin dezvoltată. Rusia singură are peste 5 milioane, Austria un milion și un sfert (mai ales în Galiția), Ungaria peste 850 de mii, România 238 de mii (sunt mai

mulți, dar se ascund la reconzământ). Franța nu are nici o sută de mii, iar Italia numai 52 de mii. Dintre orașe, cel mai jidoves e New-York cu peste un milion de Jidani, urmează Budapesta cu 186 de mii, Viena (care e de 2 ori și jumătate mai mare ca Budapesta) 147 de mii, București 40 de mii.

Povestea unei școle de stat. În comuna Pöstyén (comitatul Nitra) este o școală de stat, în care copii trebuie să stea cu glujile pe cap ori cu ploierile (parapleauăle) deschise, căci plouă în clasă! Și cu toate acestea, hingherii învățământului românesc închid școlile noastre confessionale vrând să ne dea în locul lor școlile de stat!

O nouă țară de aur. Dela Rusia spre meazănoapte, înspre polul de meazănoapte al pământului, se află o insulă mare numită Spitzbergen. Acolo e totdeauna iarnă. Niște negustori englezi bogăți au trimis pe ascuns niște ingineri, ca să cerceteze, nu cumva se găsește aur pe insula aceasta. Inginerii au cercetat și au aflat, că pământul din Spitzbergen e foarte bogat în mineraie de aur (petri cu vine de aur), în cărbuni de peatră și marmoră. În Anglia s'a și înființat o societate pe acții, ca să scoată aceste bogății din pământ.

Mulțumită. Din adâncul inimei mele le mulțumesc tuturor celorce mi-au trimis și exprimat cuvinte de mângâiere pentru pierderea fiului meu Teodor, elev în clasa VI gimnazială.

Iară celorce n'au pregetat, alergând din jur și depărtare la săvârșirea actului funebral, precum și inteligenței și celorce l'au purtat pe brațe până la mormânt le zic: Dumnezeu să le răsplătească și să-i păzască de ce n'am fost eu scutit. Cornățel, în 25 Nov. 1911. Aron Neșca.

Despre ticăloși administrative, nu dela noi, ci din Rusia, e vorba. În Odesa eră să fie numit comandant al jandarmeriei generalul Tolmaceff. Când colo el a fost dat afară și din postul de căpitan al poliției, cum eră mai înainte, și n'a fost numit nici comandant. Ce se întâmplase? Eră vorba, ca dela Odesa să se facă o linie ferată până la un alt oraș din Rusia de meazăzi. Societatea pe acții, care avea să construească linia, i-a dat generalului o sumă mare de bani, ca să o sprijinească pe lângă minister și să capete concesiunea. Ministerul n'a dat concesiunea, dar nici generalul n'a vrut să mai dea banii înapoi. Făcându-se arătare contra lui, el a fost dat afară din toate slujbele.

Alta. Guvernul rusesc, voind să sprijinească exportul (vânzarea în străinătate) de zăhar fabricat în Rusia, dă fabricanților de fiecare chilogram de zăhar fabricat în Rusia și exportat în străinătate un premiu de câteva copeici (o copeică ceva mai mult ca doi bani și jumătate). La vama Agros dela granița ruso-persiană s'a văzut, că de câțiva ani încoace se exportează grozav de mult zăhar, așa că statul trebuie să plătească sume mari pentru premii. Cercetându-se lucrul, s'a aflat, că slujbașii dela vama rusească se învoiseră cu negustori persiani, ca să le trimită acestora sute de saci încărcăți cu — năsip, care însă eră declarat zăhar. În felul acesta au încassat ei premiile, cari în 2—3 ani, au ajuns la suma de un milion ruble (2 milioane și vre-o șase sute de mii de coroane).

O nouă linie ferată se face pe lângă râul Bistrița-de-aur în sus, dela Iacobeni în Bucovina până'n comitatul Maramurășului. Ea atinge în Cărlibaba și comitatul Bistrița-Năsăud.

Zidirea cea mai înaltă de pe pământ eră până acum casa primăriei din New-York (America), care avea 40 de rânduri unele peste altele ajungând până la o înălțime de 130 metri. Acum s'a clădit tot în New-York o altă casă cu 55 de rânduri, care are o înălțime de 250 de metri, cât un deal. Cheltuielile cu clădirea aceasta au fost de 40 milioane de coroane, din cari 17 milioane a costat locul, iar 23 milioane însași clădirea.

Sângele țiparului e veninos. Țiparul, numit și vârlan, e un pește în formă de șarpe. Carnea lui e bună de mâncare. S'a dovedit însă, că sângele lui are un fel de otrăvă. Un doctor din Berlin povestește câteva cazuri de otrăvire. Intr'o prăvălie de pești, la trei oameni, cari tăiau țipari, le-a improșcat sângele dela acest pește în ochi. Indată li s'au aprins ochii, cari au început să-i doară și să lăcrămeze. Un al patrulea om, la care i-a ajuns sânge de țipariu în ochiu, s'a pomenit cu o aprindere grea de ochiu. S'a vindecat el mai pe urmă, dar ochiul tot i-a rămas slăbit. De aceea să avem grije, când tăiem un țipariu. Se'nțelege, că fert ori fript nu mai e primejdios.

Un cățal cuminte. În Schöllöd (Austria de sus) este un joșar, care are un cățal foarte cuminte. Când pleacă la oraș și nu ia cățalul cu el, acesta îl așteaptă până sara și dacă vede, că nu a venit, se duce la trenul, care pleacă sara înspre oraș, sare într'un vagon și astfel călătorește până la oraș, unde-și caută stăpânul. Dacă nu-l găsește, cățalul se 'ntoarce dimineața cu acelaș tren la joșar. Călătorii de-acestea a făcut multe. Conducătorii de tren îl scumose și-l lasă bucuros în vagoane.

Pungășii țigănești. Cine n'a văzut, la sate mai ales, țigănci strecurându-se prin case, ca să ghicească de noroc celor proști, cari le cred, și să plece apoi cu traista plină de făină, rânzezeală, cărpe și pe deasupra ce-au mai putut fură? Dar când se mai întâmplă înșelătorii de-acestea la sate, unde se mai găsesc destui proști, cari să creadă în vrăjitoare, ghicitoare și pascălieri, nu ne prea mirăm, căci lipsește cultura, care n'a luminat încă toate mințile. Ne mirăm însă, când înșelătorii de felul acesta se întâmplă la oraș. Iată, ce s'a întâmplat săptămâna trecută în București.

Țiganka Eva lui Adam Niculae s'a dus la un domn (?) Stănculescu, s'a așezat în mijlocul odăii și acolo a început să-i ghicească. O monedă de 5 lei, pe care Stănculescu a aruncat-o țigăncii, i-a dat aceștia să înțeleagă că prostul avea bani mulți în buzunar și atunci ea, privind într'o oglindă, îi spuse:

— Norocul d-tale în afaceri este mare de tot, dar te urmărește o pierdere și mai mare. Te-ai purtat însă așa de bine cu mine înțeu am să te scap. Ia fă bună-tatea și dă-mi banii de hârtie pe cari îi ai în buzunar, că după aceea ți-i dau înapoi.

Stănculescu, după ce cugetă un moment, scoase două hârtii de câte 20 lei din buzunar și dându-i țigăncii, aceasta începu să-i descante și să-i înfășure într'o cărpă.

Țiganka dădu apoi pachetul lui Stănculescu, spunându-i să-l bage în buzunar și să nu-l desfacă de cât seara când va vedea întâia stea pe cer.

În momentul acela intrând în cameră un prieten al lui Stănculescu, țiganka l-a ademenit și pe acesta și i-a făcut la fel, după care a plecat.

Cei doi inși au așteptat nerăbdători să vină seara, ca să vadă stelele și să desfacă pachetele, dar cum cerul era înorat ei au așteptat trei zile în zadar. A patra seară, având nevoie de bani și văzând că stelele nu mai ieșeau, cei doi inși au desfăcut pachetele. Ei au rămas atunci înțemniți, când au văzut că în cărpe erau niște hârtiute albe în locul celor de 20 lei.

Păgubașii s'au plâns atunci poliției și astfel înșelătoarea a fost arestată.

S'a dovedit, că numita țigancă pungea, în acelaș fel pe o mulțime de alți proști.

BIBLIOTECA

Victor Lazar

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la 31 Decembrie 1912
4 coroane 50 bani.

De acum până la 1 Iulie 1912 2 coroane 30 bani.

Lăști deci „Foia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Sfaturi.

Leac pentru mâinile crepate. Luăm o lingură de făină de grâu și o amestecăm cu puțin unt-de-lemn curat. Cu alifia aceasta ungem mâinile.

Cum să scăpăm de negei. Dimineața și sara, timp de 14 zile, ungeți negeii cu săpun verde. Dup'aceea șgăriem negeii cu unghia. Dacă nu isbutim întâia oară, îi mai ungem vreme de-o săptămână sau două.

Var în ochi. Adeseori se întâmplă, de la spoit ne cade var în ochi. În cazul acesta facem mare greșală, dacă ne-am spăla ochiul cu apă, fie caldă, fie rece, căci aceasta mărește durerea. Un leac foarte bun e apa, în care am topit mult zahăr. Spălându-ne cu apă zahărată, zahărul se împreună cu varul și acesta nu mai arde ochiul, așa că durerea încetează.

Ochiurile de sticlă, stropile cu var sau cu vâpseli se curată bine, dacă le spălăm cu apă, în care am topit puțină sare. Dup'aceea le limpezim cu apă curată.

Virsul pentru păpuși îi face și mai strălucitori, dacă punem în el o picătură de petrol (gaz).

Petele de păcură se curată frecându-le cu gălbiniș de ou și spălându-le apoi cu multă apă caldă.

ECONOMIE

Despre capital.

I.

În comuna S., consiliul (reprezentanța) comunal hotărîse închiderea crâjmilor în Dumineci și sărbători. Pentru mulți dintre săteni lucrul acesta eră neplăcut. Nu doară, că ar fi fost niște beutori sau chiar bețivi, căci păținașul găsește prilej să-și potolească setea bolnavă și dacă crâjma e închisă. Vorba eră, că și nefiind beutori, se adunau la crâjmă, unde pe lângă o jumătate de viu se întâlneau cunoscuții, ca să-și mai potolească cele năcazuri sau să vorbească de una și de alta și să mai audă și câte ceva nou, ce le-ar putea fi de folos.

Preotul și învățătorul, cari cunoșteau firea omului și cărora mai ales eră de-a se mulțumi închiderea crâjmilor în zilele de Duminecă și sărbători, s'au gândit încă dela început să dea oamenilor prilej de-a se aduna cu folos cât mai mare. În fiecare Duminecă și sărbătoare țineau după-ameza câte o șezătoare. În șezătoarea aceasta ținea când preotul, când învățătorul, când notarul câte-o conferență, în care le vorbeau oamenilor despre tot felul de lucruri folositoare. Ca să fie și petrecere, unii băieți mai mari sau mai mici declamau și câte-o poezie două, une-ori cântă corul copiilor cântece învățate în școală. Se'ntâmplă une-ori, că asupra celor spuse în vre-o conferență, se încingea câte-o vorbă mai lungă, care luminează pe oameni. Alteori se încingea povestea și dela vre-o întâmplare mai nouă din sat.

Tocmai fusese vorba de Vasile, feciorul măsarului, care cumpăraseră o curte cu casă și grădină mare cu 8000 de coroane, din cari plățise 2000 coroane, iar restul avea să-l plătească în rate. Pentru că el câștigă zilnic 3 coroane și jumătate și întrebuință pentru el numai 2 coroane.

— „De va lucra tot așa, o să ajungă bogat“, ziceau toți.

Feciorii, cari erau acolo și ascultau la bătrâni, voiau și ei să se facă toți bogați.

— „N'aveți, decât să lucrați și să cruțați, adică să nu cheltuiți prea mult“, le zise moș Iancu.

— „Înainte de toate cruțarea!“ — a-dause învățătorul. „Oricât veți lucra de mult și de greu, de veți cheltui în fiecare zi tot ce ați câștigat în ziua aceea, nu veți ajunge niciodată să aveți un capital. Prin muncă câștigăm bani, prin cruțare îi păstrăm și îi înmulțim.“

— „Așa dară capitalul sunt banii? — întrebă unul.

— „De bună samă!“ răspunseră mai mulți.

— „Nu totdeauna“, zise învățătorul. „Aici vedeți o monedă de cinci coroane! Aceștia-s bani, așa-i?“

— „De sigur!“

— „Ei bine, de voiu cumpără pentru banii aceștia pâine, aceasta nu e capital. De-mi voiu cumpără însă o carte, care îmi trebuie la învățământ, atunci aceasta e unealta mea — cartea e ciocanul, rindeau (hobăl, gîlău) mea — și fiindcă uneltele formează o parte din capital, cele cinci coroane, pe cari le-am dat pe carte, sunt un capital. Banii dați pentru potolirea trebuințelor sale, nu sunt capital, ci venit.“

Ascultătorii erau cam încurcați despre celece li le spuse învățătorul. Acesta tre-

bui să înceapă lămuririle lui spunându-le, că banii înșiși nu sunt de nici un folos; nu-i putem mânca, nu putem scrie cu ei, nu putem tăia, coase, nici nu putem lucra câmpul cu ei. *Banul e folositor numai ca mijloc pentru a ajunge un scop.* Așa că banul înlocuiește când pâinea, când o unealtă, când alceva.

După ce le-au amintit adevărul acesta, se adresa către un pânzar, zicându-i: „Dumneata feși pânză, ce întrebunțezi pentru aceasta?”

— „Un războiu și tort.”

— „Mânile și lucrul Dumnitale nu sunt dară de ajuns. Trebuie să ai fără de asta tort, care e materialul, pe care-l lucrezi, și un războiu, care e unealta, mașina Dumnitale. Ei bine, războiul, tortul, casa, în care se află războiul, materialul pe care trebuie să-l ai, ca să poți aștepta după plată, formează *capitalul* Dumnitale. Toate mijloacele acestea de ajutorare îți trebuie, ca să faci pâuză. Tot ce-ți trebuie pentru scopul acesta, afară de munca Dumnitale e capital.”

— „Plugul, boii, oile încă sunt capital?”

— „De bună samă! Să ne închipuim un om tinăr, care începe să câștige bani și pune în fiecare zi o coroană la o parte. După 100 de zile de muncă are 100 coroane. Sunt acestea un capital? Nu știm încă, pentru că totul atârnuă dela ce face cu banii. Până când îi ține în șerpar sau în ladă, banii aceștia sunt numai un mijloc pentru a căpăta ceva. El se poate apuca să cheltuească banii pentru petreceri; în cazul acesta n'ar fi capital. Dacă-i depune la bancă, sunt capital, pentru că aduc un venit. Dacă a ajuns însă, ca din economiile (cruțările) lui să-și cumpere un războiu și tort, atunci și-a prefăcut banii într'un capital industrial, care-i poate aduce un venit cu mult mai mare, adecă e mai productiv. Tot așa stă treaba și cu plugul, boii și oile. Dacă o muncă, ce o săvârșim cu plugul și cu boii, dacă oile cu lâna, brânza și mieii lor ne aduc un venit, încă avem un capital.

În felul acesta ajungem prin cruțare la capital. A cruță, înseamnă a-și micșora trebuințele; celce face astfel, poate pune ceva la o parte. Pentru că să putem cruță, nu trebuie să câștigăm mult, căci așa ceva se poate și pe lângă un câștig mic; n'avem decât să *cheltuim mai puțin decât câștigăm*. Râul cel mare se face din pâraie mici, paserea își face cuibul adunând fir cu fir.

În privința aceasta pilda cea mai bună ni-o dau țărani francezi. De-ar fi câștigat într'o zi numai 50 de bani, el 10 bani trebuie să pună pe fundul lăzii.”

Cărți și reviste.

„Călinarul Minervei” pe anul 1912 a apărut. E foarte frumos ilustrat și redactat cu îngrijire, având un cuprins bogat și variat. Prețul Cor. 1.25, iar 10 bani deosebit pentru porto. De vânzare la Librăria „Foi Poporului”.

Soarele, Abecedar pentru copii începători și adulți analfabeți. După metoda imitațiunii de Petru Hadan, preot și învățator. Arad, 1911. Prețul 50 bani.

Călăuza la folosirea Abecedarului Soarele, de acelaș. Prețul 50 bani.

La îndemnul Asociațiunii și ale Arhiepiscopilor noștri răspund luminătorii noștri

dela sate, — preoții și învățătorii, — unii prea puțini încă, înființând cursuri de analfabeți, alții punându-le la îndemână mijloace pentru a le ușura munca. După Abecedarul pentru analfabeți al dlui Bota, părintele și învățatorul Hadan din Rădulești (comit. Hunedoarei) ne prezintă o nouă carte menită a răspândi măiestria așa de frumoasă și de folositoare a cetitului și scrisului printre poporul nostru. Dl Hadan ne dă în acest Abecedar rezultatul experiențelor făcute de d-șă cu *metoda imitațiunii*, un metod chemat să ușureze mult sarcina învățătorilor noștri, atât de chinuți cu noul plan de învățământ, vrăjmaș oricărei pedagogii, dar impus de cea din urmă lege școlară.

Nefiind Foaia Poporului o gazetă a nume pentru întrebări de-ale școlii, nu putem intra aici în amănunte. Putem însă asigura pe învățătorii noștri, că procurându-și și studiind atât Abecedarul, cât și Călăuza se vor simți îndemnați a încerca metoda acesta, mai ales, că învățătorul harnic, asemănându-se albinei, trebuie să culeagă din toate cărțile aceace il poate ajuta în munca lui de întâiul luminător al poporului. Iar cărțile dlui Hadan sunt astfel întocmite, încât *trebuie încercate*.

Ele se pot procura dela Librăria diecezană din Arad.

A apărut în București „Calindarul Lumea Ilustrată”, al cărui cuprins se află în inseratul din foaia de azi.

A apărut

Călinarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călinarul Poporului” este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbăților noștri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, *colorată*, care poate fi podoaba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călinarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii a nume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călinarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călindar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru *învățătura și petrecere*.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea *despre poștă și telegraf* astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și *însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai*, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnia O. Gogaș (Doina), I. U. Soricu (Doina), V. Eflimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împeștrăză paginile. Frumoasă e poezia *La horă* de colaboratoarea noastră, doamna *Maria din Ocna*, precum și *Cântecul Țăranului*. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, aceștia lăpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: *Asociațiunea Președinții Asociațiunii*, biografia d-lor *Cosma, Andreiu Bârseanu, Vasile Suciu, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Iacob Mărășan* (cu fotografiile lor), o povestire frumoasă *Voia Domnului* de Mihail Sadoveanu, *Otrava beuturii, Școala de industrie din Sibiu* cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călindarului *Advocatul poporal*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimitirea) testamentului, Împărțeala, Primirea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Dl *Petrea Dascălul* dă versuri draguțe pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călindar. La sfârșitul Călindarului dl *Petru O. Orlățanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat Călindar al Poporului. Cetiți-l și vă veți convinge!

Călinarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde numai *literatură de cetit* preste 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urcă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de **20 cr. (40 bani)** exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai *capătă două călindare pe deasupra* și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar *trebuie să plătească și poșta* la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adecă să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1912. Dar trebuiesc trimise plă-

ite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 14 cr. acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelor cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și posta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Poșta Redacției.

T. P. în U. Asupra cărții numite s'a scris o recenziune din partea redacției. A D-Voastră se prea în detalii pentru foaia noastră, Adresați-vă eventual unei reviste pedagogice.

G. D. Apare într'unul din numerele viitoare, din lipsă de loc.

T. Vom face un estras din cele trimise.

I. Mureșan. Cartea s'a trimis. Am luat cu plăcere cunoștință de cele scrise.

Celorce comandă » Călindarul Poporului atragem atențiunea, ca să cetească bine condițiunile de vânzare dela pagina 10 a foii. Numai pe lângă acele condiții putem trimite călindare. Aci amintim din nou, că mai puțin de 10 exemplare nu putem trimite, decât dacă sunt plătite înainte, altcum costă prea mult poșta. De pildă: unul, două sau până la 5 călindare, plătite înainte, se pot trimite pe poșta cu marce de 3 bani pentru fiecare exemplar. Dela 5 exemplare în sus trebuie făcut pachet. Iar pentru pachete dela 1—5 chilo costă poșta 72 bani. Sau dacă cere cineva unul sau două călindare, ca să le plătească când le scoate dela poșta, încă trebuie făcut pachet. Acesta costă — până la 1 chilo — 55 bani, aproape cât și călindarele.

Anton Laica în Checia română. Foaia dumnitale a venit înapoi. Cercetează la poșta ce este. De aici am oprit-o până când primim răspunsul dumnitale.

Mai multora. În zile acestea am primit o seamă de abonamente nouă, unde ni se scrie că foaia se li se trimite numai cu 1 Ianuarie. Dar de oarece abonamentul se socotește după călindarul vechiu, iar în zilele trecute a fost 1 Decembrie v., am socotit aceste abonamente tot cu 1 Decembrie st. v. pe 6 sau 12 luni înainte. Aceștia au primit apoi Nr. 49 al foii, iar pe sărbătorile Crăciunului încă nu vor fi lipsiți de foaie, ca dacă se trimetea numai dela 1 Ianuarie v.

Anihaila Gavriță, America. 5 exemplare din Călindarul Poporului, trimise recomandat, costă 3 cor. 50 bani.

George Cioflec, America. Am primit două. Foaia e plătită acum pentru amândoi până la 31 Decembrie v. 1912. Călindarul încă s'a trimis.

I. V. Magarin în B. Bani au sosit. Călindarul s'a trimis. Foaia e plătită până la 1 Oct. 1912.

Târgurile de țară.

(Zua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 10 Decembrie: Halmagiu mare.
- 11 Decembrie: Zarand.
- 16 Decembrie: Aita mare.
- 17 Decembrie: Geoagiul de jos.
- 19 Decembrie: Olpret.
- 20 Decembrie: Arghișat, Bozovici, Buteeni, Petriș.
- 21 Decembrie: Apoldu mic.
- 23 Decembrie: Mociu.
- 24 Decembrie: Chișineu.
- 25 Decembrie: Boroșineu, Siuc-Sepviz.
- 26 Decembrie: Coemani.
- 27 Decembrie: Chezdi-Oșorhei, Coahalm, Debrețin, Sibiu.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editor: Ștefan, Tipografia Poporului.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este *Restaurantul Brote*, pe promenada Brețter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Bioscopul Apollo. Sâmbătă și Duminică, în 23 și 24 Decembrie st. n. c. se va reprezenta senzaționala și interesanta dramă în două acte „*Dr. Gar el Hama, fiul Orientului*”, de Fred Jörgsen.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzin dela fabrica *Adam*, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl *Ioan Schieb*, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Aceste motoare sunt dintre cele mai bune.

Dr. BEU

medic practic și dentist

s'a rentors și ordonează (Strada Poschem Nr. 6) dela 8—10 oare a. m. și dela 2—4 oare p. m. 378 8—8

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții (comitatul Sibiu).

Primește depuneri spre fructificare atât la centrală cât și la filială din Alba-Iulia cu 5%.

Pentru depuneri dela 5000 cor. în sus cu termen de abdicere mai lung solvește la filială 5½% interese iar la centrală dela 10,000 cor. în sus în aceleași condiții 5%. Interesele neridicate se capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atât la centrală cât și la filială acordă **imprumuturi pe cambii, pe ipotecă replătită în rate, pe obligațiuni cu cavenți, credite de cont-curent cu asigurare ipotecară sau de valori**, pe lângă cele mai favorabile condițiuni posibile.

Mijlocește **cumpărări, vânzări, arândări și partelări de realități, sprăinește înființarea de însoțiri și tovărășii**, îndeplinește tot felul de afaceri de bancă pe lângă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a înactivat cu 1 Octombrie a. c. Localul filialei e în strada Vinului Nr. 1 (Alvinezi uteza 1 szám) lângă firma Misselbacher.

314 5—10

Direcțiunea.

„Foaia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cîsnădiei Nr. 36.

O domnișoară

română, care posedă limba maghiară și germană, se caută pentru ocuparea unui post într'o prăvălie românească. Respectiva va avea a purta unii mult corespondență românească. Cele ce posed contabilitatea sunt preferite. Sărguință, scrisoare frumoasă, dar iute, și acurateță la rezolvarea afacerilor e prima condițiune. Ofertele sunt a se adresa la Administrația „Foi Poporului“.

Mare succes

su inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

Prima neguțatorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de Hcheruri și ferbătorie de rachiri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități:

Țuică veritabilă, herbere proprie și Romuri

Iamaica direct importate.

A apărut:

Călindarul „Lumea Ilustrată“ pe anul 1912 și conține:

România în anul 1911 și consiliul de miniștri. *Statele străine*. Semicentenarul din Iași. *Manevrele regale*. Desvelirea monumentului »*Mihail Eminescu*« la Galați. Teatrul la noi de »*Emil Fagure*«. *Luptătorii* (nuvelă). *O dramă judiciară din vremea veche*. 1812 (articol scris cu ocazia centenarului luptelor lui Napoleon în Rusia). *Generalul Noghi în fața mormântului împăratului Napoleon I la domul invalizilor în Paris*. La cușca maimuțelor. Călăreț și marinăr de »*Julius I. Roșca*«. *Hanul crimei și fiul său de Maxim Gorki*. (Fie care părinte să citească acest articol!!!). La întrecere cu soarta (o epizodă din viața unui Cheferist). Dispozițiuni testamentare despre toți banii din lume. *Fie care articol este împodobit cu o mulțime de ilustrațiuni artistice, în total 206 ilustrațiuni*. Patru bonuri de premii.

Prețul calendarului »*Lumea Ilustrată*« este 1.50 lei și se află de vânzare la toate librăriile și la editorul Ig. Hertz, București. 386 1-3

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat citit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai citit în inseratul din »*Foia Poporului*«.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 19 Decembrie st. n.:

Carne	Cor. 16,— până 18,—	de hectolitru
Carne	13,60	14,40
Carne	10,—	11,—
Carne	6,—	7,—
Carne	9,60	10,40
Carne	2,80	3,50
Carne	18,—	21,—
Carne Nr. 8	56,60	50,00 la 100 chilo
Carne	35,80	35,00
Carne	34,60	34,60
Carne	170,—	176,—
Carne de porc	180,—	184,—
Carne brut	56,—	62,—
Carne de lumini	76,—	84,—
Carne de lumini topit	100,—	100,—
Carne	64,—	64,—
Carne	4,80	7,40
Carne de foc neplătite	8,—	9,— la met. cub
Carne	7,—	7,50
Carne rafinat	2,20	— la litru
Carne ordinar	2,18	2,0
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,40 până 1,18	la chilo
Carne friptură	1,80	2,—
Carne vitel	1,20	1,80
Carne porc	1,40	1,92
Carne 10 bucăți	—,67	1,—
Carne pânză de miel	—	—
Carne de cal	—,80	1,20

In Budapesta in 20 Decembrie st. n.:

Carne de Tisa 78 chilo	Cor. 11,5 până 11,75	la 50 chilo
Carne 78	11,67	11,85
Carne 80	11,77	11,5
Carne	9,87	10,10
Carne	9,2	9,63
Carne	9,40	9,85
Carne nou	8,40	8,15
Carne de porc	Cor. 172,— până 176,—	la 100 chilo
Carne	148,—	168,—
Carne de luptă C. 146,—	până 190,—	la 100 chilo
Carne trifoi	116,—	146,—
Carne îngrășată pentru untură C.	1,60 până 1,67	la chilo
Carne carne	1,60	1,80

Prețul banilor in 20 Decembrie n.

Galbeni	Cor 11,30	vândut 11,37
100 Lei, hârtie	94,50	94,90
100 Lei, argint	93,—	94,50
100 franci, aur	20,70	21,10
1 franc sterlingi englezești	23,88	24,08
100 franci, aur	117,25	117,65
100 franci, hârtie	117,25	117,65
100 ruble	18,12	18,10
100 Ruble rusești, hârtie	258,10	258,50
100 argint	243,—	245,—

Să caută

un **substituit de notar** pentru o comună. Reflectanții cu calificare legală să se adreseze imediat la **Nicolae Todor** vice notar in **Orlat** (Szebenmegye). 383 2-2

Atențiune!

Cine voiește să vândă unui român un loc cam de 400 stângini pătrați, în Sibiu sau în nemijlocită apropiere de Sibiu, să adreseze oferta de vânzare sub inițialele **C. S.** la administrația »*Foia Poporului*«. Prețul și poziția locului e a se spune. 377 3-3

De vânzare.

Subscrisul vând un pământ de 700 □ stângini, pe care să află zidită la o parte și o casă mai mică. Cine ar dori să cumpere numai 200 până la 400 stângini încă se poate. A se adresa la **Petru Avrigan**, Sibiu, Feldgasse Nr. 14. 391 1-3

Doi învățăcei

in etate dela 13—15 ani, se primesc la **Constantin Ban** curelar in **Sibiu**, strada **Faurului** (Schmidtgasse) Nr. 7. 390 1-3

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ însoțire economică **Elisabetopol** (Erzsébetváros K.s-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul“ **Elisabetopol** **Erzsébetváros**

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane**.

Școlile noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt desvoltați la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

Români, Trimiteți banii la cursul practic de altoit.

Alecol!

Afursita de tusa mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrecare ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fl.

Depoul central:
farmacia „La palatin“
Budapest, VI., Váci körut 17.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.
In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

Sâmbătă până la 4 oare după amezii închis

Grozav de ieftin

Vânzare de Crăciun!

Ieftinătatea fără margini, care se află la mine în anul acesta, poate îndemna pe ori și cine, ca să facă o **cumpărare de ocazie**. De aceea Vă rog, ca înainte de ce faceți cumpărările pentru Crăciun, să cercetați depositul meu.

Mare alegere în **batiste de buzunar, cravate, albturi pentru domni și dame, perdele** pentru ferestri, tepiche și diferite **șurte**, noutăți în **bluse, rochi, jupon și halne reform**.

Mare ocaziune

de a cumpăra **stofe pentru dame**, lățime dublă **40 cruceri, mătasă Luisin** în toate colorile **55 cr.**, **rochi Cloth elegante fl. 1,85**, **șurte** de spălat pentru copii **25 cr.** **șurte Cloth 40 cr.** **popeline de mătasă** lățime dublă **fl. 2,50**, **mănuș glacé 75 cr.**, **căptușite 95 cr.** **lăncă** în toate colorile. **Gulere pentru domni 15 cr.** și încă alte 100 articole, potrivite pentru prezenturi de Crăciun.

Atențiune! La orice cumpărare în **gulere de bșană și mufuri**, care se va face la mine, se cruță până la 40% față de prețurile obicinuite. **Resturi** în barchete, stofe și alte mărunțișuri cu prețurile de cumpărare. Cu toată stima

Abr. Schlesinger

Sibiu, **strada Urezului Nr. 7.**

Prețuri ieftine fără concurență!

Principiul meu: Câștig puțin la vânzare multă!

Încă nu a mai fost așa prețuri ieftine ocazionale!

De vânzare

Se află o moșie de vre-o 23 jugăre, aflătoare pe botarul Vinului de jos, în Lisca. Doritorii de a o cumpăra să se adreseze la *Nicolae Apolzan* și *George Botoroagă* în Călnic (Kellnek) cu. p. Sebeșul-săsesc (Szászsebes). 372 4-4

Sprîjiniți industria națională!

OPINCI

de ori ce calitate precum și **piei întregi pentru opinci** se află de vânzare la

Ioan Grecu 370 3-

maestru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Mare alegere în

vinuri albe și roșii

Prețuri moderate.

Oă vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 46-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Pregătesc

peruci pentru păpuși

executate cu gust.

Plete, bucle de păr

și tot felul de părți de păr, pe lângă cea mai acurată execuție.

Adaus de păr

pentru «frizură modernă» în depozit.

Frizare pentru dame

în sau afară de casă. Tot aci se și cumpără păr. Intrare pentru dame pe sub poartă în stânga, ușa primă. — Pentru binevoitoarele comande se roagă

Fritz Essigmann

frizer

Sibiu, Schmidgasse 15.

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghetel

4 părechi de ghetel numai pentru Cor. 750.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghetel adânc sub prețul de fabricare. De aceea cu vînd ori și cui 2 părechi de ghetel cu șnoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galosate, cu cap, cu talpa bătută tare cu cauciuc, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 650. Expedare cu ramburs. 12 17 -

G. GRÖNER, export de ghetel, Cracovia Nr. 193. Schimbul o admis și banii retur.

Banca culturală

instituit de credit „LUMINA” societate pe acții și economii = în Sibiu =

Centrala: **Sibiu**
Filiale: **Murășoșorhei**
și **Tuda.**

Capital social . . . cor. 600,000
Fond de rezervă . . . > 15,000
Depuneri > 1.250,000

Acoardă împrumuturi

pe cambii de prima bonitate și pe hipotecă cu 7%
pe cambii și obligații cu cavenți cu 8%

fără nici o proviziune.

Primește depuneri:

cu 4 1/2%, cari se pot ridica fără anunț. 330 6-10
cu 5%, cari rămân mai mult de 1/2 an la instituit, și
cu 5 1/2%, dela corporațiuni bisericesti și dela 10,000 cor. în sus.

Pentru depuneri plătește instituitul darea.

Depozenții externi pot ridica depunerile prin poștă fără spese și pot face depunerile tot fără spese prin cecuri, cari la cerere le punem la dispoziție.

DIRECȚIUNEA.

Institutul de asigurare ardelean

„TRANSSYLVANIA”

Strada Cîsnădiei 5.

SIBIU

Strada Cîsnădiei 5.

80 50-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai efitine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910 K 5 003,540 78	Starea asigurărilor cu foc K 119,839,992-
Capitalul asigurat pe viață 4.834,801 12	sfârșitul anului 1910 viață 11.020,266-
achitate „ 4 571,035 31	Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2.428,317-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cîsnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Cea mai mare alegere în presenturi convenabile în preț

ofer celui ce vizitează

Expozitia de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari îndeosebi: pupe în toate prețurile, animale din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și motori electricei, precum și alte jucării mecanice.

Castenele-fincora de petricele ale lui **RICHTER**
Castenele-Matador de lemne pentru zidit } cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porțelan și sticlă, cel mai mare depozit, căldăruși pentru teiu, măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și ținători de palmi.

Gente de mână pentru dame, portmonee, manicare, necesare, ochianuri pentru teatru, cu preț ieftin, execuția cea mai fină.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui **J. P. Schneider**

Johann Weindel

Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală preluată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găcături, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poezii populare și povești, greblete și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Cine dorește ca pe sărbătorile Crăciunului să pregătească

Prăjituri bune

acela să cumpere

FĂINĂ

precum și toate cele trebuincioase la

Pregătirea prăjiturilor

dela renumita 387 1-2

Prăvălie și alte produse

J. Johann Keil

Sibiu, Piața mare Nr. 11.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 38 -

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Castenele-Ancora de petricele de edificat

ale lui Richter

sunt acum ca și înainte cu 50 de ani lui. Cu fiecare an se sporește numărul taților, cari ca copil au avut dragi castenele de edificat și acum încep iarăși a zidi cu proprii lor copii.

ele au susținut splendid proba timpului de edificat și

Să poate da o recomandare mai bună?

Desigur nu, și de aceea să nu întrelasă nici o mamă a alege ca primul și cel mai distins cadou pentru copii săi un casten-Ancora veritabil de petricele de edificat. Aceasta să face mai bine după noua listă ilustrată de prețuri de castene de edificat, care la dorință se trimite franco și în care aflăm amănunte asupra castene-or-pod-Ancora și despre jocul iubit de așezat Meteor. Castenele-Ancora de petricele de edificat ale lui Richter să cunosc după marca de scutire „Ancora” și să pot găsi în toate prăvăliile de jucării din țară și străinătate, cu prețuri ieftine, fixate de fabrică. Se cerem pentru siguranța propriei, espres castene Ancora de petricele pentru edificat ale lui Richter și să nu se lase ademenit nime de nici o imitație, care d. e. ca întregire ar fi total fără valoare. Cine e în dubiu asupra întregirii corecte a vechiului său casten prin se la cerere dela firma subscrișă fără spese, lista cea mai nouă de deslueire esactă.

Furnizor de curte reg. și cameral 324 9-9

F. Ad. Richter & Cie, Viena

Fabrica și comptuarul XIII/1, strada Eitelberger 6-14.

I., Operngasse 16.

Cui îi place muzica și vrea să procure un instrument mecanic de muzică acela să ceară lista cea mai nouă de prețuri asupra renumitelor instrumente muzicale-Imperator, cu disc rotund de tinichea de oțel pentru note și cine vrea să cumpere un aparat de vorbit, acela să ceară lista aparatelor de vorbit; în aceea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit.

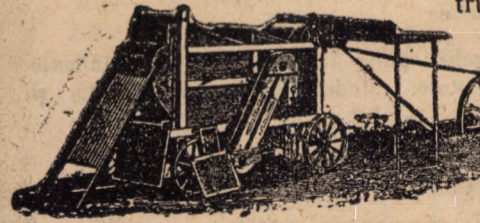
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj.

Construcția cea mai nouă.

Vârtejuri de îmblătīt și curățīt, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesia noastră mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRAȚII GÖMÖRI, au fost bine prelucrate și sunt muncite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trimite la cerere gratis.

83 40-52

Peste sărat

de tot solul

precum și masline, tarama, icre, mărfuri coloniale, trimite cu 389 1-8

Prețurile cele mai ieftine

IOSEF HUTTMANN,

Telefon 437 Brașov. Telefon 437

500 Coroane plătește celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apă de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiu; la farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Onnel 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei; str. Cisnădiei In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș, farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 56 18-

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri 57 59-

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai in viață!

300 de obiecte numai cu 4-50 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de mătășă, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru bărbați, cu piatră scumpă imitată, 1 garnitură de podobe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, podobe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cerceți frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de buzunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 8 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, buse de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și afară de acestea încă 500 de obiecte necesare într'o casă. — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot căpăta numai pentru 3 cor. 80 fil. Obiectele să trimiți cu ramburs, ori cu trimiterea înainte a banilor pe adresa:

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 64B.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu englez prima. Pentru cel necorăspunzător, banii se retrimite.

Vită oltoite de vie

in sortare conștientoasă, recunoscută in țara întreagă [587 7-]

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute in teren deluros,

Vite nobile europene,

in cele mai bune soiuri de vin și de filerii și pentru struguri de masă

liferează cu prețuri moderate

Prima pepsiieră vițicolă ardeleană alui

Mihail Ambrosi

in Mediaș (Medgyes Nagyküllömegye).

Prietinul vilerului, catalog al soiurilor și prețurilor se trimite la cerere ori și cui gratis și franco.

Fiește cărei comande se alătură instrucțiune ilustrată pentru plantare și îngrijirea viilor nouă.

Mașina de cusut din recolul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela firma noastră și dela agenturi.

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog despre instruirea cusutului pe albituri.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 34-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și trimiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul seu, unde se eșecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna in depozit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 43-51

Numai

in

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

cumpără Dumniata

385 5-52

haine pentru dame, domni și copii

bluse, rocuri, haine de dame pentru casă, costume pentru dame

Grozav de ieftin!

Prețuri fixe!

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundesc pretutindenei, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primească la administrația FOII POPORULUI.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI
SIBIIU, strada Csnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă
în mare asortiment

noutățile 59 50 -

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Marcă de scutire »Anker«

Liniment. Capsici comp.,

(343 7-42) Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un lac de casă valorat de mult, care să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire »Anker« și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2. — să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

344 6-24 **Millose**

folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, slegm ei, catarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu

lui „Trei brazi“

6050

atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garant-ază succ-șul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.

Se capătă în toate aptecele, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

„AJUTORUL“, societate pe acții Filiala Mediaș

Aducem la cunoștința Onoratului public, că „AJUTORUL“, societate pe acții din Șeica-mare, a deschis cu începutul lunii Noemvrie 1911

O filială în Mediaș

care se ocupă cu tot felul de afaceri de bancă. În special:

1. Primește depuneri spre fructificare, după care plătește interese:

dela Coroane	1— 500	5%
„	500—1000	5½%
„	1000 în sus	6%

fără nici o detragere, solvind și darea după interese.

2. Acoardă împrumuturi: pe obligațiuni cu caventi, pe cambii, lombard, hipotecă, cu interese de 7—8%.

Filiala „Ajutorul“ din Mediaș are localul în vila G. Morscher din Piața mică.

Rugăm pe cei interesați, ca în atacările de bancă ce le vor avea să se adreseze cu toată încrederea, asigurându-i de serviciu prompt și culant.

„AJUTORUL“, soc. pe acții
Filiala Mediaș

345 7-10

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimaților mei mușterii, că fost-a mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decemvrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gușteritei Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liferez deasemenea tot felul de pâne, franzele etc.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Sibiu, în Decemvrie 1911.

Cu toată stima

PETRU MOGA

380 3-

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapițerie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efultește prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate.

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

333 8-

Cu toată stima

Petruțiu & Platz

Telefon Nr. 47.

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele esecutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 32-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIIU, Strada Ocnel (Burggasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amezii.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.